ΑΑΔΕ
Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων

ΥΠΗΡΕΤΟΥΜΕ ΠΙΣΤΑ
ΔΗΜΟΣΙΟ ΣΥΜΦΕΡΟΝ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ

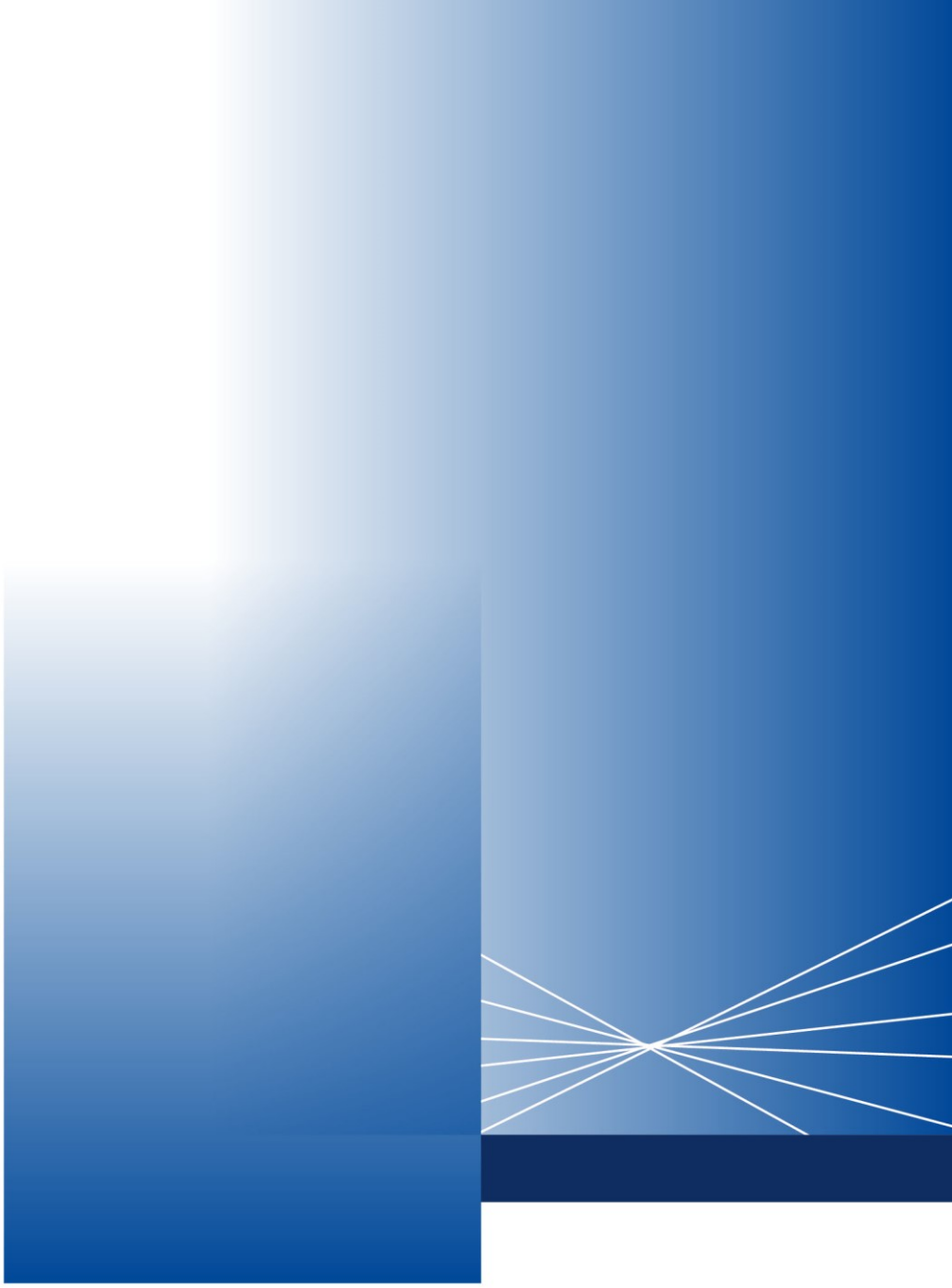

Εγχειρίδιο ενημέρωσης εισαγωγέων-εξαγωγέων με απαλλαγές από επιβαρύνσεις

ΑΘΗΝΑ, ΙΟΥΝΙΟΣ 2024

Πίνακας Περιεχομένων

ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΕΣ 6

1 ΔΑΣΜΟΛΟΓΙΟ Ε.Ε. 7

1.1 Κοινό Δασμολόγιο Ε.Ε. 7

1.2 TARIC 8

1.3 Εθνικό Δασμολόγιο 8

1.4 Ορισμός Δασμολογητέας Αξίας 8

1.5 Αμφισβήτηση δασμολογητέας (συναλλακτικής) αξίας 9

1.6 Έγγραφα και πληροφορίες που μπορούν να απαιτηθούν από τις Τελωνειακές Αρχές για τον καθορισμό της δασμολογητέας αξίας 9

1.7 Κατάθεση εντύπου DV1 10

1.8 Επιβολή μέτρων εμπορικής πολιτικής 10

2 ΠΡΟΤΙΜΗΣΙΑΚΑ ΔΑΣΜΟΛΟΓΙΚΑ ΚΑΘΕΣΤΩΤΑ 11

3 ΚΟΙΝΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΦΟΡΟΥ ΠΡΟΣΤΙΘΕΜΕΝΗΣ ΑΞΙΑΣ (Φ.Π.Α.) 14

3.1 Εισαγωγή αγαθών 14

3.2 Συντελεστές Φ.Π.Α. 14

3.3 Φορολογητέα αξία κατά την εισαγωγή αγαθών 16

3.4 Εξαγωγή και Φ.Π.Α. 16

3.5 Απαλλαγές κατά την εισαγωγή αγαθών 18

3.5.1 Απαλλαγή κατά την εισαγωγή αγαθών που προορίζονται για εξαγωγή ή για ενδοκοινοτική παράδοση (παρ. 1ζ' του άρθρου 24 του ν. 2859/2000) 18

3.5.2 Επανεισαγόμενα προϊόντα (άρθρο 23 του ν. 2859/2000) 18

3.5.3 Εισαγωγή προϊόντων αλιείας (άρθρο 23 του ν. 2859/2000) 18

3.5.4 Τελωνειακό καθεστώς 42 (άρθρο 23 του ν. 2859/2000 και απόφαση με αριθ. ΠΟΛ. 1006/9.1.2015, Β' 120), όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει 18

3.5.5 Εισαγωγή φυσικού αερίου και ηλεκτρικής ενέργειας (άρθρο 23 του ν. 2859/2000) 21

3.5.6 Απαλλαγές Φ.Π.Α. κατά την υπαγωγή αγαθών σε αναστολικά τελωνειακά καθεστώτα 21

3.5.7 Μεταποίηση μη κοινοτικών και εγχώριων πρώτων υλών (άρθρο 25 του ν. 2859/2000 και αριθ. ΠΟΛ. 1020/2015 – Β' 225, ΑΔΑ:ΩΣΙ9Η-Μ3Θ απόφαση) 21

3.5.8 Διαδικασία για τη θέση μη κοινοτικών και εγχώριων εμπορευμάτων σε Ελεύθερη Ζώνη 22

3.5.9 Δυνατότητα απαλλαγής από Φ.Π.Α. κατά την υπαγωγή εμπορευμάτων στο καθεστώς της τελωνειακής αποθήκευσης και καθορισμός της διαδικασίας απαλλαγής 23
3.6 Ειδικές απαλλαγές Φ.Π.Α. 23
3.7 Επιβολή Φ.Π.Α. κατά την εισαγωγή αγαθών έως 150 ευρώ – πακέτο μέτρων για το ηλεκτρονικό εμπόριο (e-commerce) 25
4 ΕΦΟΔΙΑΣΜΟΙ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΩΝ ΠΛΟΙΩΝ ΜΕ ΚΑΥΣΙΜΑ 26
4.1 Γενικά 26
4.2 Κατηγορίες δικαιούχων επαγγελματικών πλοίων 26
4.3 Διαδικασία εφοδιασμού πλοίων 27
4.3.1 Εφοδιασμός πλοίων με καύσιμα με απαλλαγή από τον Ε.Φ.Κ. 27
4.3.2 Εφοδιασμός πλοίων με ελεύθερα καύσιμα (φορολογημένα) με επιστροφή του Ε.Φ.Κ. 28
4.3.3 Εφοδιασμός πλοίων με τροφοεφόδια με απλοποιημένη διαδικασία εφοδιασμού 29
5 ΕΦΟΔΙΑΣΜΟΙ ΑΕΡΟΣΚΑΦΩΝ 30
5.1 Γενικά 30
5.2 Εφοδιασμός αεροσκαφών μεταφοράς επιβατών και εμπορευμάτων με απαλλαγή από τον Ε.Φ.Κ. 30
5.3 Εφοδιασμός με απαλλαγή ή επιστροφή Ε.Φ.Κ. καυσίμων αεροσκαφών που παρέχουν υπηρεσίες σε τρίτους έναντι αμοιβής, πλην της μεταφοράς επιβατών και εμπορευμάτων. 31
6 ΤΕΛΕΙΟΠΟΙΗΣΗ ΠΡΟΣ ΕΠΑΝΕΞΑΓΩΓΗ 32
6.1 Έννοια του καθεστώτος 32
6.2 Άδεια υπαγωγής στο καθεστώς 32
6.3 Χρονικές προθεσμίες που διέπουν το καθεστώς 33
6.4 Άδεια η οποία περιλαμβάνει περισσότερα του ενός Κράτη Μέλη 33
6.5 Σχετικές διατάξεις 34
7 ΤΕΛΕΙΟΠΟΙΗΣΗ ΠΡΟΣ ΕΠΑΝΕΙΣΑΓΩΓΗ 35
7.1 Έννοια του καθεστώτος 35
7.2 Άδεια υπαγωγής στο καθεστώς 35
7.3 Σχετικές διατάξεις 35
8 ΤΕΛΩΝΕΙΑΚΗ ΑΠΟΤΑΜΙΕΥΣΗ 36
9 ΑΠΟΘΗΚΕΣ ΑΝΕΦΟΔΙΑΣΜΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 37 ΚΑΝ. (ΕΚ) 612/09 39

10 ΕΛΕΥΘΕΡΕΣ ΖΩΝΕΣ 41
10.1 Γενικές πληροφορίες 41
10.2 Χαρακτηριστικά των Ελευθέρων Ζωνών 41
10.3 Ελεύθερες Ζώνες στην Ελλάδα 42
10.4 Σχετικές διατάξεις 42
11 ΠΡΟΣΩΡΙΝΗ ΕΙΣΑΓΩΓΗ 44
11.1 Γενικές πληροφορίες 44
11.2 Ιδιωτικά πλοία αναψυχής 49
11.3 Δελτίο ΑΤΑ 49
11.4 Σχετικές διατάξεις 50
12 ΕΙΔΙΚΟΣ ΠΡΟΟΡΙΣΜΟΣ 51
12.1 Γενικές πληροφορίες 51
12.2 Σχετικές διατάξεις 52
13 ΑΠΑΛΛΑΓΕΣ ΑΠΟ ΤΟΝ ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΟ ΔΑΣΜΟ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΕΜΠΟΡΕΥΜΑΤΩΝ 53
13.1 Γενικές πληροφορίες 53
13.2 Σχετικές διατάξεις 54
14 ΑΠΑΛΛΑΓΗ ΑΠΟ ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΟΥΣ ΔΑΣΜΟΥΣ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΕΠΑΝΕΙΣΑΓΩΓΗ ΕΜΠΟΡΕΥΜΑΤΩΝ 55
14.1 Εξακρίβωση της επανεισαγωγής των εμπορευμάτων στην ίδια κατάσταση 55
14.2 Πληροφορίες σχετικά με την πλήρωση των προϋποθέσων απαλλαγής από τον εισαγωγικό δασμό 56
14.3 Σχετικές διατάξεις 56

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Η Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων (ΑΑΔΕ) στα πλαίσια της στρατηγικής της για την αναβάθμιση της ποιότητας της εξυπηρέτησης των οικονομικών φορέων και των πολιτών από τις Τελωνειακές Υπηρεσίες της ΑΑΔΕ, εκδίδει επικαιροποιημένο το «Εγχειρίδιο Ενημέρωσης Εισαγωγέων – Εξαγωγέων με απαλλαγές από επιβαρύνσεις», για την παροχή ορθής, έγκυρης και ακριβούς πληροφόρησης στους οικονομικούς φορείς και στους εν γένει συναλλασσόμενους, σε θέματα αρμοδιότητας των υπηρεσιών της.

Στο ως άνω Εγχειρίδιο, που συντάχθηκε από τις καθ' ύλην αρμόδιες υπηρεσίες της Γενικής Διεύθυνσης Τελωνείων και Ειδικών Φόρων Κατανάλωσης (Γ.Δ.Τ. & Ε.Φ.Κ.), καταγράφονται, με συνοπτικό και κατανοητό τρόπο, όλα όσα πρέπει να γνωρίζουν οι ενδιαφερόμενοι (οικονομικοί φορείς και συναλλασσόμενοι γενικότερα), σε θέματα, όπως το Κοινό Δασμολόγιο, τα Προτιμησιακά Δασμολογικά Καθεστώτα, τα Ειδικά Καθεστώτα, οι Εφοδιασμοί Πλοίων και Αεροσκαφών, καθώς και το Κοινό Σύστημα Φ.Π.Α.

Η επικαιροποιημένη έκδοση του παρόντος Εγχειριδίου εντάσσεται στο Στρατηγικό Στόχο της Γ.Δ.Τ. & Ε.Φ.Κ., σχετικά με τη δημιουργία μίας εξωστρεφούς, αποτελεσματικής και αποδοτικής Τελωνειακής Υπηρεσίας με σεβασμό προς τον πολίτη και αποσκοπεί στη διευκόλυνση της άσκησης της οικονομικής δραστηριότητας των ενδιαφερομένων και στην περαιτέρω βελτίωση της ποιότητας των υπηρεσιών που παρέχουν οι υπαγόμενες στη Γενική Διεύθυνση Υπηρεσίες.

Η απλούστευση των διαδικασιών, μέσω της μετάβασης σε ένα πλήρες ηλεκτρονικό περιβάλλον, όσον αφορά στις συναλλαγές των οικονομικών φορέων και των πολιτών με τα Τελωνεία, είναι μία συνεχής προσπάθεια η οποία συμβάλλει ουσιαστικά στην εθνική προσπάθεια οικονομικής ανάκαμψης της χώρας μας.

Ο Προϊστάμενος της
Γενικής Διεύθυνσης Τελωνείων & ΕΦΚ

Κωνσταντίνος Μουρτίδης

***-Σύνταξη Περιεχομένου*:**
Γενική Διεύθυνση Τελωνείων & Ειδικών Φόρων Κατανάλωσης (Γ.Δ.Τ. & Ε.Φ.Κ.):
α) Διεύθυνση Δασμολογικών Θεμάτων, Ειδικών Καθεστώτων και Απαλλαγών (Δ.Δ.Θ.Ε.Κ.Α.)
β) Διεύθυνση Ειδικών Φόρων Κατανάλωσης (Ε.Φ.Κ.) & Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Φ.Π.Α.)

***Επιμέλεια έκδοσης*:**
Γενική Διεύθυνση Ανθρώπινου Δυναμικού & Οργάνωσης (Γ.Δ.Α.Δ.Ο.)
Διεύθυνση Οργάνωσης (Δ.ΟΡΓ.)
Τμήμα Δ' – Παρακολούθησης και Εφαρμογής Διοικητικής Νομοθεσίας

ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΕΣ

Α.Α.Δ.Ε.	Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων
Α.Ο.C.	Πιστοποιητικό Αερομεταφορέα (Air Operator Certificate)
Α.Υ.Ο.	Απόφαση του Υπουργού Οικονομικών
Α.Υ.Ο.Ο.	Απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών
Γ.Γ.Δ.Ε.	Γενική Γραμματεία Δημοσίων Εσόδων
Γ.Δ.Τ. & Ε.Φ.Κ.	Γενική Διεύθυνση Τελωνείων και Ειδικών Φόρων Κατανάλωσης
Δ.Δ.Π.	Δεσμευτική Δασμολογική Πληροφορία
Δ.Ε.Φ.Κ.	Δήλωση Ειδικού Φόρου Κατανάλωσης
ΔΕ.Π.Ε.	Δελτίο Προσωρινής Εισαγωγής
Δ.Π.Ε.	Δελτίο Παράδοσης Εφοδίων
Δ.Υ.Ο.	Διαταγή του Υπουργείου Οικονομικών
Ε.Δ.Ε.	Ενιαίο Διοικητικό Έγγραφο
Ε.Δ.Υ.Ο.	Εγκύκλιος Διαταγή Υπουργείου Οικονομικών
Ε.Ε.	Ευρωπαϊκή Ένωση
Ε.Ο.Κ.	Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα
Ε.Φ.Κ.	Ειδικός Φόρος Κατανάλωσης
Κ.Α.Π.	Κοινή Αγροτική Πολιτική
Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε.	Οργανισμός Πληρωμών & Ελέγχου Κοινοτικών Ενισχύσεων Προσανατολισμού & Εγγυήσεων
Σ.Π.Ε.	Συγκεντρωτικό Παραστατικό Εφοδιασμού
TARIC	Ολοκληρωμένο Τελωνειακό Δασμολόγιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης
Υ.Χ.Ε.	Υπερπόντιες Χώρες και Εδάφη
Φ.Π.Α.	Φόρος Προστιθέμενης Αξίας

1 ΔΑΣΜΟΛΟΓΙΟ Ε.Ε.

1.1 Κοινό Δασμολόγιο Ε.Ε.

Οι δασμολογικές επιβαρύνσεις που εφαρμόζονται κατά την εισαγωγή εμπορευμάτων από τρίτες χώρες (εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης, εφεξής Ε.Ε.) στο τελωνειακό έδαφος της Ε.Ε., καθορίζονται στο «Κοινό Δασμολόγιο της Ε.Ε.» (Συνδυασμένη Ονοματολογία – Καν. 2658/87 του Συμβουλίου, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει). Το εν λόγω Κοινό Δασμολόγιο τροποποιείται κάθε έτος και δημοσιεύεται στην Επίσημη Εφημερίδα της Ε.Ε. σειρά L, τελευταία ημέρα συνήθως του μηνός Οκτωβρίου, ενώ τίθεται σε εφαρμογή από την 1η Ιανουαρίου του επόμενου έτους.
Το Κοινό Δασμολόγιο που ισχύει κάθε έτος μπορεί να αναζητηθεί στη Διαδικτυακή Πύλη της Τελωνειακής Υπηρεσίας https://www.aade.gr/customs στη διαδρομή: Νομοθεσία ή στην «Επίσημη Εφημερίδα της Ε.Ε.», στην ιστοσελίδα http://eur-lex.europa.eu/el/index.htm.
Το ύψος της δασμολογικής επιβάρυνσης για κάθε εμπόρευμα που εισάγεται στην Ε.Ε. προσδιορίζεται, κατά τον τελωνισμό, από το αρμόδιο Τελωνείο εισαγωγής με βάση τη «δασμολογική κατάταξη» του εμπορεύματος στο Κοινό Δασμολόγιο, δηλαδή στην εύρεση της σωστής δασμολογικής διάκρισης που υπάγεται το εμπόρευμα και της δασμολογικής επιβάρυνσης που αντιστοιχεί στη διάκριση αυτή.
Προκειμένου οι ενδιαφερόμενοι εισαγωγείς – εξαγωγείς να γνωρίζουν εκ των προτέρων σε ποια δασμολογική διάκριση υπάγεται το προϊόν που πρόκειται να εισαχθεί – εξαχθεί μπορούν να υποβάλουν ηλεκτρονικά αίτηση (σύμφωνα με το νέο σύστημα Δ.Δ.Π. της Ε.Ε. που ισχύει από 1/10/2019) για έκδοση «Δεσμευτικής Δασμολογικής Πληροφορίας» (Δ.Δ.Π.) από την αρμόδια Τελωνειακή Αρχή (Διεύθυνση Δασμολογικών Θεμάτων, Ειδικών Καθεστώτων & Απαλλαγών – Τμήμα Α': Δασμολογικό & Δασμολογητέας Αξίας).
Η ηλεκτρονική υποβολή της αίτησης πραγματοποιείται διαδικτυακά μέσω της Δικτυακής Πύλης EU TRADER PORTAL της ΕΕ, στον δικτυακό τόπο EUROPA και στη διεύθυνση https://ec.europa.eu/taxation_customs/eu-customs-trader-portal_en, με τη χρήση των κωδικών TAXIS της κάθε εταιρείας ή του κάθε ενδιαφερόμενου.
Η νομική βάση του κοινοτικού συστήματος παροχής Δ.Δ.Π. βρίσκεται στον Κοινοτικό Τελωνειακό Κώδικα (Καν. 952/2013), καθώς και στις νομοθετικές πράξεις που τον πλαισιώνουν (κατ' εξουσιοδότηση Καν. 2446/2015, Εκτελεστικός Καν. 2447/2015 και κατ' εξουσιοδότηση Καν. 341/2016). Κάθε Δ.Δ.Π. δεσμεύει τις τελωνειακές αρχές όλων των κρατών μελών της Ε.Ε. για περίοδο τριών (3) ετών από την ημερομηνία έκδοσής της. Περισσότερες πληροφορίες σχετικά με το νέο σύστημα παροχής Δ.Δ.Π., μπορούν να αναζητηθούν στο επίσημο website της Ε.Ε., υπό τον τίτλο Binding Tariff Information (BTI) στην ηλεκτρονική διεύθυνση https://ec.europa.eu/taxation_customs/business/calculation-customs-duties/what-is-common-customs-tariff/binding-tariff-information-bti_en.

1.2 TARIC

Το Ολοκληρωμένο Τελωνειακό Δασμολόγιο της Ε.Ε. (TARIC) βασίζεται στη Συνδυασμένη Ονοματολογία. Το TARIC είναι η συλλογή, με κωδικοποιημένο τρόπο, των κοινοτικών νομοθετικών ρυθμίσεων που δημοσιεύονται στην Επίσημη Εφημερίδα της Ε.Ε. και αφορούν στους δασμούς έναντι τρίτων χωρών, στις αναστολές δασμών, στις δασμολογικές προτιμήσεις, στις δασμολογικές ποσοστώσεις, στους δασμούς αντιντάμπινγκ και στους αντισταθμιστικούς δασμούς, καθώς και στα άλλα μέτρα εμπορικής και αγροτικής πολιτικής της Ε.Ε. Οι κωδικοί TARIC είναι 10ψήφιοι.
Τα δεδομένα του TARIC μπορούν να αναζητηθούν στην ιστοσελίδα https://ec.europa.eu/taxation_customs/dds2/taric/taric_consultation.jsp?Lang=en
Σημείωση: Παρόλο που στόχος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής είναι η παροχή σε ηλεκτρονική μορφή των ορθών πληροφοριών, εντούτοις από μέρους της δεν παρέχεται οποιαδήποτε εγγύηση για τυχόν λάθη που θα διαπιστωθούν. Νομική ισχύ έχουν μόνο τα νομικά κείμενα που δημοσιεύονται στην Επίσημη Εφημερίδα της Ε.Ε.

1.3 Εθνικό Δασμολόγιο

Το TARIC, σε συνδυασμό με τα δεδομένα της εθνικής φορολογίας, αποτελούν το Ολοκληρωμένο Τελωνειακό Δασμολόγιο και μπορούμε να το ονομάσουμε Εθνικό Δασμολόγιο. Η εθνική φορολογία περιλαμβάνει τον Φόρο Προστιθέμενης Αξίας (Φ.Π.Α.), τον Ειδικό Φόρο Κατανάλωσης (Ε.Φ.Κ.) και τους λοιπούς φόρους που επιβάλλονται κατά την εισαγωγή εμπορευμάτων από τρίτες χώρες (εκτός Ε.Ε.), εφόσον πρόκειται να αναλωθούν στην Ελληνική Επικράτεια. Το Εθνικό Δασμολόγιο από το έτος 2009 δεν διατίθεται, πλέον, σε έντυπη μορφή.
Η εισαγωγή στο υποσύστημα διαχείρισης δασμολογίου (TARIC) πραγματοποιείται από τη διαδικτυακή πύλη (portal) της Τελωνειακής Υπηρεσίας, στη διεύθυνση https://www.aade.gr/epiheiriseis/teloneiakes-ypiresies/ilektronikes-synallages-e-customs/teloneia/taric-diaheirisi-dasmologioy ακολουθώντας την επιλογή TARIC –Διαχείριση Δασμολογίου και καταχωρώντας τους κωδικούς taxisnet.
Από την ίδια ως άνω διαδρομή, ο χρήστης μπορεί να αναζητήσει τα ισχύοντα μέτρα και να πληροφορηθεί για τους πρόσθετους κωδικούς εθνικής φορολογίας, όπου αυτοί υπάρχουν.
Επιπλέον, μέσω της οθόνης υπολογισμού δασμών, ο χρήστης εισάγει όλα τα αιτούμενα από το σύστημα στοιχεία που επηρεάζουν τον υπολογισμό των δασμοφορολογικών επιβαρύνσεων, προκειμένου να υπολογιστεί το ποσό που οφείλει να καταβάλει για το συγκεκριμένο εμπόρευμα.

1.4 Ορισμός Δασμολογητέας Αξίας

Με τον όρο δασμολογητέα αξία των εισαγομένων εμπορευμάτων εννοούμε τη συναλλακτική αξία, δηλαδή την πράγματι πληρωθείσα ή πληρωτέα τιμή για τα εμπορεύματα, όταν

πωλούνται προς εξαγωγή με προορισμό το τελωνειακό έδαφος της Κοινότητας. Στη δασμολογητέα αξία, εκτός από την τιμολογιακή αξία, προστίθενται στοιχεία, όπως, έξοδα μεταφοράς, ασφάλιστρα, προμήθειες, royalties κλπ. μέχρι το λιμάνι εισαγωγής στην Ένωση.

1.5 Αμφισβήτηση δασμολογητέας (συναλλακτικής) αξίας

Με βάση την ισχύουσα νομοθεσία, όταν οι Τελωνειακές Αρχές, έχουν λόγους να αμφιβάλλουν για το αληθές ή την ακρίβεια της αξίας που δηλώθηκε μπορούν να ζητήσουν περαιτέρω στοιχεία και πληροφορίες από τους εισαγωγείς. Εάν οι αμφιβολίες αυτές εξακολουθούν να παραμένουν, οι Τελωνειακές Αρχές δύνανται να αποφασίσουν ότι η αξία των εμπορευμάτων δεν μπορεί να προσδιοριστεί σύμφωνα με τη συναλλακτική αξία.

1.6 Έγγραφα και πληροφορίες που μπορούν να απαιτηθούν από τις Τελωνειακές Αρχές για τον καθορισμό της δασμολογητέας αξίας

Τα ακόλουθα παραδείγματα (που δεν εξαντλούν το θέμα) δείχνουν ορισμένα έγγραφα που μπορούν να ζητήσουν οι τελωνειακές αρχές ανάλογα με τις συνθήκες της συναλλαγής ή/και σε περίπτωση αμφιβολίας, όσον αφορά σε ορισμένα ή σε όλα τα δηλωθέντα στοιχεία.

1) Εμπορικό τιμολόγιο του εμπορεύματος εφόσον το εμπόρευμα έχει πωληθεί.

2) Σύμβαση πώλησης, η οποία προσκομίζεται για την υποστήριξη των πτυχών του τιμολογίου (πιθανοί περιορισμοί, όροι ή παροχές, έξοδα που αναφέρονται σε δραστηριότητες που αναλαμβάνονται μετά από την εισαγωγή, νόμισμα στο οποίο καθορίζεται η τιμή του εμπορεύματος, συμβάσεις ή άλλα έγγραφα σχετικά με τα δικαιώματα αναπαραγωγής των εισαγομένων εμπορευμάτων).

3) Σύμβαση royalties, η οποία ορίζει κατά πόσον η πληρωμή royalties πρέπει να περιλαμβάνεται στη δασμολογητέα αξία και εάν ναι σε ποιο βαθμό.

4) Σύμβαση αντιπροσωπείας για τον καθορισμό επιπλέον ποσού για προμήθειες ή έξοδα μεσιτείας ή για την εξαίρεση των προμηθειών αγοράς.

5) Έγγραφα σχετικά με τη μεταφορά και ασφάλιση των εμπορευμάτων για τον καθορισμό, μεταξύ άλλων :
α) των όρων παράδοσης (Cif, Fob, Ex Factory, κ.λ.π.),
β) των εξόδων παράδοσης στον τόπο εισόδου στο τελωνειακό έδαφος της Κοινότητας,
γ) των εξόδων μεταφοράς μετά από την άφιξη στον τόπο εισόδου.

6) Λογιστικές καταχωρήσεις, κυρίως, του εισαγωγέα ή του αγοραστή για την απόκτηση πληροφοριών σχετικά με προμήθειες και κέρδη ή γενικά έξοδα, όσον αφορά στην εφαρμογή της αφαιρετικής μεθόδου και της μεθόδου της υπολογιζόμενης αξίας.

Πέραν των ανωτέρω μπορούν να ζητηθούν, κατά περίπτωση, και άλλα έγγραφα από τις Τελωνειακές Αρχές για τον καθορισμό της δασμολογητέας αξίας, όπως, έγγραφα σχετικά με το καθεστώς ιδιοκτησίας των συνδεόμενων σε μια συναλλαγή εταιρειών ή προσώπων, τιμολόγιο για την πληρωμή ποσοστώσεων, συμβάσεις για διαφήμιση, εμπορία ή άλλες

δραστηριότητες που αναλαμβάνονται μετά από την εισαγωγή, οικονομικά έγγραφα, όπως, για την επιβάρυνση του ποσού των τόκων, καθώς και συμβάσεις, συμφωνίες χορήγησης άδειας ή άλλα έγγραφα σχετικά με δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας.

1.7 Κατάθεση εντύπου DV1

Το έντυπο DV1, που αφορά στη δήλωση των στοιχείων των σχετικών με τη δασμολογητέα αξία, συμπληρώνεται και κατατίθεται στις Τελωνειακές Αρχές για εισαγωγή εμπορευμάτων αξίας μεγαλύτερης των 20.000 € και για τα οποία ο δασμός είναι απαιτητός.

1.8 Επιβολή μέτρων εμπορικής πολιτικής

Τα μέτρα εμπορικής πολιτικής, όπως, δασμοί αντιντάμπινγκ και αντισταθμιστικοί δασμοί, προσωρινοί ή οριστικοί, επιβάλλονται με κανονισμούς και αποφάσεις που εκδίδονται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή ή από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, δημοσιεύονται στην Επίσημη Εφημερίδα της Ε.Ε., εφαρμόζονται όταν τα εμπορεύματα τίθενται σε ελεύθερη κυκλοφορία και εισπράττονται ανεξάρτητα από δασμούς, φόρους και λοιπές επιβαρύνσεις.

2 ΠΡΟΤΙΜΗΣΙΑΚΑ ΔΑΣΜΟΛΟΓΙΚΑ ΚΑΘΕΣΤΩΤΑ

Η Ε.Ε. έχει θεσπίσει Προτιμησιακά Δασμολογικά Καθεστώτα, σύμφωνα με τα οποία, παρέχει ευεργετική δασμολογική μεταχείριση (μειωμένο ή μηδενικό δασμό), σε εμπορεύματα ορισμένων Τρίτων Χωρών. Για το λόγο αυτό έχει συνάψει τις λεγόμενες **Προτιμησιακές Συμφωνίες,** σύμφωνα με τις οποίες η προτιμησιακή δασμολογική μεταχείριση παρέχεται, είτε μονομερώς, είτε σε αμοιβαία βάση.

Η Ε.Ε. παρέχει, επίσης, μονομερώς δασμολογικές προτιμήσεις σε ορισμένες υπό ανάπτυξη χώρες ή ομάδες χωρών, τα λεγόμενα **Αυτόνομα Καθεστώτα**, τα οποία στηρίζονται σε κανονισμούς ή αποφάσεις.

Επίσης, η Ε.Ε. έχει συνάψει με ορισμένες τρίτες χώρες **Τελωνειακές Ενώσεις,** βάσει των οποίων η διακίνηση των εμπορευμάτων στηρίζεται στην αρχή της ελεύθερης κυκλοφορίας των προϊόντων και όχι σε κανόνες καταγωγής.

Προκειμένου ένα εμπόρευμα να τύχει προτιμησιακής δασμολογικής μεταχείρισης πρέπει:

α) το προϊόν να καλύπτεται από την εν λόγω προτιμησιακή συμφωνία,

β) να έχουν τηρηθεί οι προβλεπόμενοι από τη συμφωνία κανόνες καταγωγής, καθώς και

γ) να συνοδεύεται από το προβλεπόμενο στα πλαίσια της συμφωνίας Προτιμησιακό αποδεικτικό καταγωγής και να έχει τηρηθεί ο κανόνας της απευθείας μεταφοράς.

Τα αποδεικτικά καταγωγής είναι:

α) αυτά που εκδίδονται από τις αρμόδιες Τελωνειακές Αρχές: (πιστοποιητικά EUR. 1, EUR-MED), καθώς και

β) αυτά που συντάσσονται από τους ίδιους τους εξαγωγείς: (Δήλωση Τιμολογίου, Δήλωση Τιμολογίου EUR-MED, Δήλωση Καταγωγής Βεβαίωση Καταγωγής και Γνώση του Εισαγωγέα). Επιπρόσθετα, για την Τελωνειακή Ένωση της Ε.Ε. με την Τουρκία το προβλεπόμενο πιστοποιητικό Ελεύθερης Κυκλοφορίας είναι το A.TR, το οποίο δεν αποδεικνύει την καταγωγή, αλλά τη θέση του εμπορεύματος σε ελεύθερη κυκλοφορία.

Οι Δηλώσεις Τιμολογίου αποτελούν την **απλοποιημένη διαδικασία απόδειξης της Προτιμησιακής Καταγωγής**. Στην περίπτωση αυτή γίνεται σύνταξη δήλωσης από τον εξαγωγέα στο τιμολόγιο ή σε άλλο εμπορικό έγγραφο.

- Για αποστολή προϊόντων με αξία έως 6.000 € οποιοσδήποτε εξαγωγέας μπορεί να συντάξει δήλωση.
- Για αξία μεγαλύτερη των 6.000 € πρέπει ο εξαγωγέας, για να μπορεί να συντάξει Δήλωση, να έχει πάρει άδεια **«Εγκεκριμένου Εξαγωγέα»**, σύμφωνα με την αριθ. Δ17Γ 5005477 ΕΞ2012/03-02-2012 (Β΄ 588) Απόφαση του Υπουργού Οικονομικών (εφεξής Α.Υ.Ο).
- Το όριο των 6.000 € ισχύει σε όλες τις Συμφωνίες που προβλέπουν την απλοποιημένη Διαδικασία, εκτός από την Απόφαση Σύνδεσης των Υπερπόντιων Χωρών και Εδαφών (Υ.Χ.Ε.) με την Ε.Ε., στην οποία το προβλεπόμενο όριο είναι 10.000 €.

Σημειώνεται ότι για εξαγωγές στην Κορέα και στην Σιγκαπούρη, άνω των 6.000 €, είναι απαραίτητη η έκδοση άδειας **«Εγκεκριμένου Εξαγωγέα»** και το μόνο αποδεικτικό

καταγωγής που προβλέπεται είναι η **Δήλωση Καταγωγής**, καθώς **δεν προβλέπεται από την εν λόγω Προτιμησιακή Συμφωνία η έκδοση πιστοποιητικού EUR. 1**.
Η **«Βεβαίωση Καταγωγής»** αφορά στο νέο σύστημα αυτοπιστοποίησης της καταγωγής των εμπορευμάτων από τους ίδιους τους εξαγωγείς (REX), το οποίο έχει θεσπίσει η Ε.Ε., βάσει του Ενωσιακού Τελωνειακού Κώδικα - Κανονισμός 952/2013 (aade.gr) και Εκτελεστικός Κανονισμός 2447/2015 (aade.gr) το οποίο αναλύεται παρακάτω.
Στη Συμφωνία Οικονομικής Εταιρικής Σχέσης μεταξύ Ε.Ε και Ιαπωνίας, που άρχισε να εφαρμόζεται από την 01/02/2019, καθώς και στη Συμφωνία Εμπορίου και Συνεργασίας Ε.Ε. - Ηνωμένου Βασιλείου που άρχισε να εφαρμόζεται από την 01/01/2021, η αίτηση προτιμησιακής δασμολογικής μεταχείρισης βασίζεται, είτε α) σε «**Βεβαίωση Καταγωγής**» ότι το προϊόν είναι καταγόμενο, που συντάσσει ο εξαγωγέας, είτε β) σε **«Γνώση του Εισαγωγέα»** ότι το προϊόν είναι καταγόμενο.
Συγκεκριμένα, η «**Γνώση του Εισαγωγέα**» που εφαρμόζεται - προς το παρόν – μόνο στη Συμφωνία Οικονομικής Εταιρικής Σχέσης μεταξύ Ε.Ε και Ιαπωνίας και στη Συμφωνία Εμπορίου και Συνεργασίας Ε.Ε.- Ηνωμένου Βασιλείου, επιτρέπει στον εισαγωγέα να αξιώνει προτιμησιακή δασμολογική μεταχείριση, βασιζόμενη στις γνώσεις που κατέχει σχετικά με το χαρακτήρα καταγωγής των εισαγόμενων προϊόντων, που πρέπει να αποδεικνύουν ότι το προϊόν είναι καταγόμενο.
Εφόσον ο εισαγωγέας υποβάλλει αίτηση με βάση τις γνώσεις που κατέχει, δεν χρησιμοποιείται καμία βεβαίωση καταγωγής και ο εν λόγω εισαγωγέας, ο οποίος χρησιμοποιεί τη «γνώση του εισαγωγέα», δεν χρειάζεται να καταχωριστεί στη βάση δεδομένων των εγγεγραμμένων εξαγωγέων REX.
Η αίτηση για προτιμησιακή δασμολογική μεταχείριση, όταν βασίζεται «στη γνώση του εισαγωγέα» και οι αντίστοιχες πληροφορίες, σχετικά με τον χαρακτήρα καταγωγής των εισαγόμενων προϊόντων, περιλαμβάνονται στην τελωνειακή διασάφηση για τη θέση σε ελεύθερη κυκλοφορία των εν λόγω προϊόντων.

Σύστημα Εγγεγραμμένων Εξαγωγέων REX (Registered Exporters System).
Από 01-01-2017 εφαρμόζεται το REX, το οποίο είναι νέο σύστημα αυτοπιστοποίησης της καταγωγής των εμπορευμάτων από τους ίδιους τους εξαγωγείς, το οποίο έχει θεσπίσει η Ε.Ε., βάσει του Ενωσιακού Τελωνειακού Κώδικα - Κανονισμός (ΕΕ) 952/2013 και του Εκτελεστικού Κανονισμού (ΕΕ) 2447/2015. Το σύστημα REX απλοποιεί τις διαδικασίες εξαγωγής. Ο εξαγωγέας δεν χρειάζεται να μεταβαίνει στο Τελωνείο για να εκδίδει πιστοποιητικό καταγωγής για κάθε εξαγωγή, αφού έχει τη δυνατότητα να πιστοποιεί την καταγωγή των εξαγόμενων εμπορευμάτων, συντάσσοντας ειδική δήλωση στο τιμολόγιο ή σε άλλο εμπορικό έγγραφο, η οποία ονομάζεται «Βεβαίωση Καταγωγής». Για να έχει ο εξαγωγέας το δικαίωμα να συντάσσει «Βεβαίωση Καταγωγής», για αποστολή που η αξία της υπερβαίνει τα 6.000 €, πρέπει να έχει εγγραφεί από τις αρμόδιες τελωνειακές αρχές στο ηλεκτρονικό μητρώο που έχει δημιουργηθεί από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Ο εξαγωγέας αποκτά με τον τρόπο αυτό την ιδιότητα του εγγεγραμμένου εξαγωγέα.
Το Σύστημα Εγγεγραμμένων Εξαγωγέων (REX) αρχικά εφαρμόστηκε από 01-01-2017 μόνο στην ομάδα χωρών, οι οποίες ανήκουν στο Σύστημα Γενικευμένων Προτιμήσεων (Σ.Γ.Π. ή GSP) και δεν τροποποιεί τους κανόνες απόκτησης καταγωγής, παρά μόνο τον τρόπο

πιστοποίησης της καταγωγής. Οι κοινοτικοί εξαγωγείς μπορούν να το χρησιμοποιούν για τις εξαγωγές τους σε χώρες του Σ.Γ.Π., μόνο για περιπτώσεις σώρευσης.
Στη βάση δεδομένων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής είναι εγγεγραμμένοι τόσο οι εξαγωγείς των δικαιούχων χωρών του Συστήματος Γενικευμένων Προτιμήσεων όσο και οι εξαγωγείς των Κρατών-Μελών της Ε.Ε. που εξάγουν στον Καναδά, στην Ιαπωνία, στο Βιετνάμ, στην Ακτή Ελεφαντοστού, σε ορισμένες χώρες Υ.Χ.Ε., στα κράτη της Ανατολικής και Μεσημβρινής Αφρικής, στο Ηνωμένο Βασίλειο και στη Νέα Ζηλανδία.

Οι Προτιμησιακές Συμφωνίες σε μορφή πίνακα έχουν αναρτηθεί στην ιστοσελίδα της ΑΑΔΕ: www.aade.gr , στη διαδρομή:
https://www.aade.gr/teloneia/plirofories-pros-oikonomikoys-foreis/protimisiaka-kathestota

3 ΚΟΙΝΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΦΟΡΟΥ ΠΡΟΣΤΙΘΕΜΕΝΗΣ ΑΞΙΑΣ (Φ.Π.Α.)

ΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ
Οδηγία 2006/112 του Συμβουλίου για το κοινό σύστημα του φόρου προστιθεμένης αξίας (κωδικοποίηση 6ης οδηγίας 77/388 Φ.Π.Α.).
ν. 2859/2000 «Κύρωση Κώδικα Φόρου Προστιθέμενης Αξίας» (Α' 248).

3.1 Εισαγωγή αγαθών

(άρθρο 10 του ν. 2859/2000)
Με τις διατάξεις του άρθρου 10 του ν. 2859/2000 δίνεται ο ορισμός της εισαγωγής αγαθών, που αποτελεί μια από τις σημαντικότερες φορολογητέες πράξεις που υπόκεινται σε Φ.Π.Α.
Από 01.01.1993, ως εισαγωγή θεωρείται η είσοδος στο εσωτερικό της χώρας αγαθών που δεν έχουν τεθεί σε ελεύθερη κυκλοφορία σε άλλο Κράτος-Μέλος και αυτών που προέρχονται από τα ειδικά φορολογικά εδάφη.
Στην εισαγωγή αγαθών φορολογείται αυτή καθαυτή η πράξη της εισόδου των αγαθών, ανεξάρτητα από την ιδιότητα του προσώπου που πραγματοποιεί την εισαγωγή (είτε είναι ιδιώτης, είτε επιχείρηση κτλ.).
Εάν τα αγαθά έχουν υπαχθεί, από τη στιγμή της εισόδου τους στο εσωτερικό της Ε.Ε., σε ένα από τα τελωνειακά ανασταλτικά καθεστώτα, δηλαδή σε καθεστώς προσωρινής εισαγωγής με πλήρη απαλλαγή από εισαγωγικούς δασμούς ή σε καθεστώς εξωτερικής διαμετακόμισης, η εισαγωγή των αγαθών αυτών πραγματοποιείται στην Ελλάδα, εφόσον αυτά εξέρχονται από τα προαναφερθέντα καθεστώτα στο εσωτερικό της χώρας.
Σύμφωνα με το άρθρο 60 του ν. 2859/2000, κατά την εισαγωγή αγαθών ο Φ.Π.Α. βεβαιώνεται και εισπράττεται κατ' εφαρμογή των διατάξεων της τελωνειακής, της δασμολογικής και της συναφούς νομοθεσίας για τη βεβαίωση και είσπραξη των εισαγωγικών δασμών και λοιπών φόρων.
Οι ως άνω διατάξεις εφαρμόζονται και για τη διοικητική επίλυση των διαφορών, που προκύπτουν κατά την εισαγωγή αγαθών.
Κάθε παράβαση του άρθρου 60 του ν. 2859/2000 χαρακτηρίζεται ως τελωνειακή παράβαση και διώκεται σύμφωνα με τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις του Τελωνειακού Κώδικα.
Κατά την εισαγωγή αγαθών, υπόχρεος για την καταβολή του φόρου στις αρμόδιες τελωνειακές αρχές είναι ο κύριος των εμπορευμάτων κατά τις διατάξεις της τελωνειακής νομοθεσίας.

3.2 Συντελεστές Φ.Π.Α.

(άρθρο 21 και Παράρτημα ΙΙΙ του ν. 2859/2000, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει)
Ο κανονικός συντελεστής του φόρου προστιθέμενης αξίας ορίζεται σε 24% επί της φορολογητέας αξίας, ενώ, εφαρμόζεται μειωμένος συντελεστής Φ.Π.Α. 13% στα είδη που αναφέρονται στο Παράρτημα ΙΙΙ του ν. 2859/2000. Για τα αγαθά και τις υπηρεσίες, για τα οποία

υπάρχει ειδική πρόβλεψη στο Παράρτημα ΙΙΙ του παρόντος, ο συντελεστής του φόρου ορίζεται σε 6%.

Ενδεικτικά, ο συντελεστής του φόρου ορίζεται σε 6%, για:

- φάρμακα για την ιατρική του ανθρώπου των δασμολογικών κλάσεων 3003 και 3004 και για τα εμβόλια για την ιατρική του ανθρώπου της δασμολογικής κλάσης 3002, απινιδωτές της δασμολογικής κλάσης 9018,
- μάσκες προστασίας και γάντια για την ιατρική, σαπούνι αντισηπτικά διαλύματα & μαντιλάκια και άλλα αντισηπτικά παρασκευάσματα για την ατομική υγιεινή,
- παρασκευάσματα και αντιδραστήρια που χρησιμοποιούνται στην ιατρική του ανθρώπου, βιβλία της δασμολογικής κλάσης 4901, βιβλία με εικόνες για παιδιά της δασμολογικής κλάσης 4903, τις εκδόσεις αυτών, οπτικές ή ακουστικές, εγγεγραμμένες σε υλικό υπόθεμα και σε συσκευές, εφημερίδες και περιοδικά της δασμολογικής κλάσης 4902, μουσική χειρόγραφη ή τυπωμένη, εικονογραφημένη ή μη έστω και δεμένη (Δ.Κ. 4904),
- ηλεκτρική ενέργεια (ΔΚ 2716), το φυσικό αέριο (ΔΚ 2711) και τη θέρμανση μέσω δικτύου (τηλεθέρμανση),
- μπαστούνια λευκά (ΔΚ 6602) και τις γραφομηχανές με χαρακτήρες Braille (ΔΚ 8472), τα οποία προορίζονται για την εξυπηρέτηση ατόμων με αναπηρία όρασης,
- ζωοτροφές, υπολείμματα και απορρίμματα των βιομηχανικών ειδών διατροφής και καλαμποκιού, λιπάσματα.

Μέχρι 3 μήνες από την παύση λειτουργίας Κέντρων Υποδοχής και Ταυτοποίησης και Δομών Προσωρινής Υποδοχής/Φιλοξενίας και Κλειστών Ελεγχόμενων Δομών για τα νησιά Λέσβο, Χίο, Σάμο, Κω και Λέρο, οι συντελεστές του φόρου μειώνονται κατά τριάντα τοις εκατό (30%) - *Κώδικας ΦΠΑ (άρθρο 21 παρ. 4 και 5), άρθρο 65 του ν. 4811/2021 (Α΄108) και Α.1150/2020 (Β' 2828, ΑΔΑ: ΨΠ8Λ46ΜΠ3Ζ-ΡΜΨ) Κ.Υ.Α.*, δηλαδή ο κανονικός συντελεστής Φ.Π.Α. ανέρχεται σε **17%,** ενώ ο μειωμένος συντελεστής Φ.Π.Α. ανέρχεται σε **9%,** εφόσον πρόκειται για αγαθά, τα οποία κατά τον χρόνο που ο φόρος γίνεται απαιτητός:

α) βρίσκονται στα νησιά αυτά και παραδίδονται από υποκείμενο στο φόρο που είναι εγκαταστημένος στα νησιά αυτά,

β) πωλούνται με προορισμό τα νησιά αυτά από υποκείμενο στο φόρο, εγκαταστημένο σε οποιοδήποτε μέρος του εσωτερικού της χώρας, προς αγοραστή υποκείμενο ή προς μη υποκείμενο στο φόρο νομικό πρόσωπο, εγκαταστημένο στα νησιά αυτά,

γ) αποστέλλονται ή μεταφέρονται προς υποκείμενο στο φόρο ή προς μη υποκείμενο στο φόρο νομικό πρόσωπο που είναι εγκαταστημένο στα νησιά αυτά, στα πλαίσια της ενδοκοινοτικής απόκτησης αγαθών,

δ) εισάγονται στα νησιά αυτά.

Οι μειωμένοι συντελεστές δεν εφαρμόζονται για τα καπνοβιομηχανικά προϊόντα και για τα μεταφορικά μέσα.

Οι συντελεστές Φ.Π.Α. που εφαρμόζονται κατά την εισαγωγή αγαθών εφαρμόζονται και για τις λοιπές φορολογητέες πράξεις της παράδοσης και της ενδοκοινοτικής απόκτησης αγαθών.

3.3 Φορολογητέα αξία κατά την εισαγωγή αγαθών

(άρθρο 20 του ν. 2859/2000)

Σύμφωνα με το άρθρο 20 του ν. 2859/2000, κατά την εισαγωγή αγαθών η φορολογητέα αξία διαμορφώνεται:

α) από τη δασμολογητέα αξία των εισαγόμενων αγαθών, όπως αυτή προσδιορίζεται από τις ισχύουσες κοινοτικές διατάξεις,

β) από τους δασμούς, φόρους, τέλη, εισφορές και δικαιώματα που οφείλονται εκτός του εσωτερικού της χώρας, καθώς και από όσα εισπράττονται κατά την εισαγωγή υπέρ του Δημοσίου ή τρίτων, εκτός από το φόρο του παρόντος νόμου,

γ) από τα παρεπόμενα έξοδα της εισαγωγής αγαθών, όπως, τα έξοδα προμήθειας, μεσιτείας, τόκων, συσκευασίας, φόρτωσης, εκφόρτωσης, ασφάλισης και μεταφοράς μέχρι του πρώτου τόπου του προορισμού τους στο εσωτερικό της χώρας, εφόσον και κατά το μέρος που δεν έχουν συμπεριληφθεί στη δασμολογητέα αξία.

Ως πρώτος τόπος προορισμού νοείται ο τόπος, ο οποίος αναγράφεται στη φορτωτική ή σε οποιοδήποτε έγγραφο με το οποίο εισάγονται τα αγαθά στη χώρα. Αν δεν υπάρχει τέτοια ένδειξη, ως πρώτος τόπος προορισμού θεωρείται ο τόπος της πρώτης εκφόρτωσης των αγαθών στο εσωτερικό της χώρας,

δ) από τα αναφερόμενα στην αμέσως προηγούμενη περίπτωση γ΄ έξοδα, τα οποία πραγματοποιούνται, για τυχόν μεταφορά των αγαθών από τον πρώτο τόπο προορισμού σε άλλο τόπο, στο εσωτερικό της χώρας ή στο εσωτερικό άλλου κράτους μέλους της Κοινότητας, που είναι γνωστός κατά το χρόνο τελωνισμού τους και κατά τη θέση τους σε ανάλωση.

3.4 Εξαγωγή και Φ.Π.Α.

(άρθρο 24 του ν. 2859/2000)

Ένα από τα χαρακτηριστικά του Φ.Π.Α. είναι η μη φορολόγηση των εξαγωγών, το οποίο λειτουργεί ευεργετικά, τόσο στην ανάπτυξη των κοινοτικών επιχειρήσεων, με ότι αυτό συνεπάγεται στο κοινωνικό σύνολο, όσο και στην οικονομία της Ε.Ε.

Η Τελωνειακή αρχή είναι επιφορτισμένη με την εφαρμογή της διαδικασίας εξαγωγής και με τη βεβαίωση της εξόδου των αγαθών από το έδαφος της Κοινότητας.

Η απαλλαγή από Φ.Π.Α. κατά την εξαγωγή αγαθών χορηγείται υπό την προϋπόθεση ότι ο πωλητής-εξαγωγέας:

- υποβάλλει τελωνειακό παραστατικό εξαγωγής,
- εκδίδει τιμολόγιο πώλησης χωρίς Φ.Π.Α., με την ένδειξη «ΑΠΑΛΛΑΓΗ Φ.Π.Α., ΛΟΓΩ ΕΞΑΓΩΓΗΣ - ΑΡΘΡΟ 24 Ν.2859/2000». Στις περιπτώσεις συναλλαγών με ιδιώτες, κατά τις οποίες εξάγονται αγαθά από εγκατεστημένο στο εσωτερικό της χώρας, υποκείμενο στο Φ.Π.Α. πρόσωπο, προς ιδιώτες-πελάτες, κατοίκους τρίτων χωρών, το φορολογικό στοιχείο που καλύπτει την εξαγωγή είναι η **Απόδειξη Λιανικών Συναλλαγών,** που εκδίδεται σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 4308/2014 (Α’ 251) «Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα, Συναφείς Ρυθμίσεις και Άλλες Διατάξεις»,
- διαθέτει σχετικά τραπεζικά έγγραφα,

- διαθέτει επιβεβαίωση εξόδου εμπορευμάτων από το τελωνειακό έδαφος της Ε.Ε. (ηλεκτρονικό μήνυμα από το ICISnet IE 599 "Γνωστοποίηση ολοκλήρωσης της εξαγωγής").

Η διαδικασία απαλλαγής από το Φ.Π.Α. κατά την παράδοση αγαθών προς εξαγωγή, καθορίζεται σύμφωνα με τα οριζόμενα στην αριθ. ΠΟΛ. 1203/2016 (Β' 4396, ΑΔΑ: ΩΡ0ΖΗ-Ν3Μ) απόφαση.

Επιπλέον, και όσον αφορά στις λιανικές πωλήσεις αγαθών σε ταξιδιώτες τρίτων χωρών, που πραγματοποιούνται στη χώρα μας και αφορούν σε αγαθά που μεταφέρονται στις αποσκευές τους κατά την έξοδο από την Ε.Ε., παρέχεται απαλλαγή από τον Φ.Π.Α., υπό την προϋπόθεση ότι πληρούνται οι ακόλουθες προϋποθέσεις, σωρευτικά:

- ο ταξιδιώτης δεν είναι εγκατεστημένος στο εσωτερικό της χώρας ή στο εσωτερικό άλλου κράτους-μέλους της Κοινότητας,
- τα αγαθά μεταφέρονται εκτός της Κοινότητας πριν από την παρέλευση του τρίτου μήνα που ακολουθεί τον μήνα κατά τον οποίο πραγματοποιήθηκε η παράδοση,
- η εξαγωγή των αγαθών αποδεικνύεται με την προσκόμιση θεωρημένου φορολογικού στοιχείου από την αρμόδια τελωνειακή αρχή της χώρας ή του κράτους μέλους εξόδου των αγαθών από την Κοινότητα,
- η συνολική αξία της παράδοσης, συμπεριλαμβανομένου και του φόρου προστιθέμενης αξίας, υπερβαίνει το ποσό των 50 €.

Εξαιρούνται από την απαλλαγή :

- είδη διατροφής, οινοπνευματώδη, καπνοβιομηχανικά προϊόντα,
- αγαθά, τα οποία από την φύση τους ή την ποσότητά τους δεν καλύπτουν προσωπικές ή οικογενειακές ανάγκες του αγοραστή-ταξιδιώτη, αλλά έχουν εμπορικό χαρακτήρα,
- τα είδη που μεταφέρονται από αγοραστές-ταξιδιώτες με φορτωτικά έγγραφα ή λοιπά συνοδευτικά φορολογικά στοιχεία μεταφοράς, ανεξαρτήτως του τρόπου μεταφοράς (οδική, αεροπορική, θαλάσσια), καθώς και τα είδη που μεταφέρονται με επαγγελματικά οχήματα μεταφοράς εμπορευμάτων, δημόσιας ή ιδιωτικής χρήσεως, δεν εμπίπτουν στην εφαρμογή της διαδικασίας απαλλαγής,
- αγαθά που προορίζονται για τον εξοπλισμό ή τον εφοδιασμό σκαφών αναψυχής και ιδιωτικών αεροσκαφών ή οποιουδήποτε άλλου μεταφορικού μέσου ιδιωτικής χρήσης :
- είδη, τα οποία αγοράζονται από το προσωπικό των μεταφορικών μέσων, που ενεργούν μεταφορές μεταξύ Ελλάδος και άλλων χωρών.

Επισημαίνεται ότι με την αριθ. Ε.2006/01-02-2023 (ΑΔΑ: 6ΠΕ346ΜΠ3Ζ-ΔΒΣ) εγκύκλιο, στις περιπτώσεις εμπορευμάτων χωρίς κανένα εμπορικό χαρακτήρα ή δειγμάτων που διατίθενται δωρεάν από επιχειρήσεις προς πελάτες σε τρίτες χώρες, η διαδικασία εξαγωγής απλουστεύεται περαιτέρω και διεκπεραιώνεται πλέον **μόνο με την πράξη διέλευσης των συνόρων** του τελωνειακού εδάφους της Ένωσης, χωρίς να απαιτείται η υποβολή Ενιαίου Διοικητικού Εγγράφου (Ε.Δ.Ε.) Άνευ Στατιστικής εξαγωγής.

3.5 Απαλλαγές κατά την εισαγωγή αγαθών

Όσον αφορά στις απαλλαγές κατά την εισαγωγή, σύμφωνα με το άρθρο 23 του ν. 2859/2000 απαλλάσσεται από το Φ.Π.Α.:

3.5.1 Απαλλαγή κατά την εισαγωγή αγαθών που προορίζονται για εξαγωγή ή για ενδοκοινοτική παράδοση (παρ. 1ζ' του άρθρου 24 του ν. 2859/2000)

Οι εισαγωγές αγαθών, που πραγματοποιούνται από υποκείμενο στο φόρο, με σκοπό να αποτελέσουν αντικείμενο εξαγωγής ή ενδοκοινοτικής παράδοσης, αυτούσια ή μεταποιημένα, απαλλάσσονται από το Φ.Π.Α. μέχρι του ποσού των εξαγωγών ή ενδοκοινοτικών παραδόσεων, που πραγματοποίησε ο υποκείμενος στο φόρο εισαγωγέας κατά την προηγούμενη δωδεκάμηνη χρονική ή δωδεκάμηνη διαχειριστική περίοδο και υπό την προϋπόθεση χρήσης Ειδικού Διπλοτύπου Δελτίου Απαλλαγής Φ.Π.Α.
Για την εφαρμογή της παραπάνω απαλλαγής έχει εκδοθεί η αριθ. ΠΟΛ 1194/27.08.2015 (Β' 1968, ΑΔΑ: ΒΜΤΣΗ-ΒΕΗ) απόφαση, στην οποία ορίζονται οι όροι και οι προϋποθέσεις της διαδικασίας απαλλαγής από το Φ.Π.Α. κατά την εισαγωγή αγαθών, που προορίζονται για εξαγωγή ή για παράδοση σε άλλο κράτος μέλος της Ε.Ε., σε υποκείμενο σε Φ.Π.Α. πρόσωπο.

3.5.2 Επανεισαγόμενα προϊόντα (άρθρο 23 του ν. 2859/2000)

Η επανεισαγωγή αγαθών πραγματοποιείται από το πρόσωπο που τα εξήγαγε και στην ίδια κατάσταση, στην οποία ήταν όταν είχαν εξαχθεί και τα αγαθά εμπίπτουν στις διατάξεις περί επανεισαγόμενων αγαθών.

3.5.3 Εισαγωγή προϊόντων αλιείας (άρθρο 23 του ν. 2859/2000)

Η εισαγωγή προϊόντων αλιείας από επιχειρήσεις θαλάσσιας αλιείας, στην κατάσταση που αλιεύτηκαν ή αφού υποβλήθηκαν σε εργασίες συντήρησης, με σκοπό την εμπορία τους και πριν από την πώλησή τους.

3.5.4 Τελωνειακό καθεστώς 42 (άρθρο 23 του ν. 2859/2000 και απόφαση με αριθ. ΠΟΛ. 1006/9.1.2015, Β' 120), όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει

Κατά την εφαρμογή του τελωνειακού καθεστώτος 42, η εισαγωγή πραγματοποιείται από:
α) εισαγωγείς εγκατεστημένους στη χώρα μας,
β) εισαγωγείς εγκατεστημένους σε άλλο κράτος-μέλος της Ε.Ε.
γ) εισαγωγείς εγκατεστημένους εκτός Ε.Ε.

Κατά τη θέση των εμπορευμάτων σε ελεύθερη κυκλοφορία, με άμεση αποστολή σε άλλο κράτος-μέλος, εισπράττονται οι εισαγωγικοί δασμοί, εφαρμόζονται τυχόν μέτρα εμπορικής

πολιτικής και απαλλάσσεται ο Φ.Π.Α., υπό την προϋπόθεση ότι τα αγαθά θα μεταφερθούν σε άλλο κράτος-μέλος της Ε.Ε.
Οι τελωνειακές διατυπώσεις για τη θέση των εμπορευμάτων σε ελεύθερη κυκλοφορία στη χώρα μας και για την άμεση αποστολή σε άλλο κράτος-μέλος πραγματοποιούνται υπό την προϋπόθεση ότι:

Α. Για εισαγωγείς εγκατεστημένους στη χώρα μας απαιτείται:

α) Κατά τη θέση εμπορευμάτων σε ελεύθερη κυκλοφορία με απαλλαγή από Φ.Π.Α:

- ο εισαγωγέας και ο αγοραστής των εμπορευμάτων, εγκατεστημένος σε άλλο Κράτος-Μέλος να είναι υποκείμενοι στο Φ.Π.Α. και να διαθέτουν ΑΦΜ/VIES με επαλήθευση της εγκυρότητας και της ισχύος των ΑΦΜ/VIES που δηλώνονται στη θέση 44 της διασάφησης εισαγωγής
- τιμολόγιο, βάσει του οποίου δηλώνεται στη διασάφηση θέσης σε ελεύθερη κυκλοφορία, η δασμολογητέα αξία των εισαγομένων εμπορευμάτων σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις της ενωσιακής τελωνειακής νομοθεσίας.
- τιμολόγιο πώλησης, το οποίο εκδίδει ο εισαγωγέας, προ της έκδοσης της άδειας παράδοσης των εισαγομένων εμπορευμάτων από το τελωνείο, στο οποίο θα αναγράφονται, πέραν των άλλων, ο ΑΦΜ/VIES του εισαγωγέα - πωλητή, ο ΑΦΜ/VIES του αγοραστή και ο τόπος εγκατάστασης αυτού, ο τόπος παράδοσης των εμπορευμάτων, το είδος και η ποσότητα των αποστελλόμενων σε άλλο Κράτος Μέλος εμπορευμάτων.
- έγγραφο μεταφοράς (φορτωτική) μέχρι το Κράτος - Μέλος προορισμού
- ο εισαγωγέας να μην έχει διαπράξει σοβαρές ή κατ' επανάληψη παραβάσεις της τελωνειακής ή φορολογικής νομοθεσίας.

β) Για την οριστικοποίηση του καθεστώτος απαιτείται επιπλέον:

- αντίγραφο του οικείου παραστατικού της μεσολαβούσας τράπεζας από το οποίο θα προκύπτει η καταβολή του αντιτίμου της αξίας του τιμολογίου πώλησης. Οι ενδοκοινοτικές συναλλαγές που έπονται της θέσης εμπορευμάτων σε ελεύθερη κυκλοφορία πραγματοποιούνται υποχρεωτικά μέσω τραπεζικού ιδρύματος.
- αντίγραφο του ανακεφαλαιωτικού πίνακα ενδοκοινοτικών παραδόσεων της οικείας περιόδου, στον οποίο είναι καταχωρημένη η συγκεκριμένη συναλλαγή.
- αντίγραφο της Δήλωσης INTRASTAT αποστολής, όπου απαιτείται υποβολή αυτής κατά τις κείμενες διατάξεις

Β. Για εισαγωγείς εγκατεστημένους σε άλλο Κράτος Μέλος απαιτείται:

α) Για τη θέση των εμπορευμάτων σε ελεύθερη κυκλοφορία με απαλλαγή από Φ.Π.Α.

- ο εισαγωγέας (διασαφιστής) να είναι υποκείμενος στο Φ.Π.Α. και να διαθέτει ΑΦΜ/VIES στην Ελλάδα, μέσω ορισμού φορολογικού αντιπροσώπου (εκτός κι αν διαθέτει έγκριση από την αρμόδια Τελωνειακή Περιφέρεια).
    - Η εν λόγω έγκριση παρέχεται εφόσον συντρέχουν σωρευτικά οι ακόλουθες προϋποθέσεις: α) ο εισαγωγέας ή ο τελωνειακός του αντιπρόσωπος διαθέτουν πιστοποιητικό ΑΕΟ, β) η θέση των εμπορευμάτων σε ελεύθερη κυκλοφορία πραγματοποιείται κατ' εκτέλεση συμβατικών υποχρεώσεων για την πραγματοποίηση συνεχούς ροής εισαγωγών.

Επιπλέον ο αγοραστής των εμπορευμάτων, εγκατεστημένος σε άλλο Κράτος-Μέλος, να είναι υποκείμενος στο Φ.Π.Α. και να διαθέτει ΑΦΜ/VIES με επαλήθευση της εγκυρότητας και της ισχύος των ΑΦΜ/VIES που δηλώνονται στη θέση 44 της διασάφησης εισαγωγής.

- τιμολόγιο, βάσει του οποίου δηλώνεται στη διασάφηση θέσης σε ελεύθερη κυκλοφορία, η δασμολογητέα αξία των εισαγομένων εμπορευμάτων σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις της ενωσιακής τελωνειακής νομοθεσίας.
- σε περίπτωση που τα αγαθά μετά την εισαγωγή τους, αποστέλλονται σε Κράτος Μέλος διαφορετικό από το Κράτος Μέλος εγκατάστασης του εισαγωγέα, τιμολόγιο πώλησης που εκδίδεται από τον εισαγωγέα εγκατεστημένο σε άλλο Κράτος Μέλος. Στο εν λόγω τιμολόγιο αναγράφονται, εκτός από τον ΑΦΜ/VIES που έχει λάβει ο κοινοτικός εισαγωγέας στο Κράτος Μέλος εγκατάστασης του, τόσο ο ΑΦΜ/VIES που έλαβε ο εν λόγω εισαγωγέας στην Ελλάδα, όσο και ο ΑΦΜ/VIES του αγοραστή στο Κράτος Μέλος τελικού προορισμού των αγαθών, καθώς και τα πλήρη στοιχεία αυτών. Τιμολόγιο πώλησης με τα ως άνω στοιχεία απαιτείται και στις περιπτώσεις που τα αγαθά μετά την εισαγωγή τους αποστέλλονται στο κράτος μέλος εγκατάστασης του εισαγωγέα, συνεπεία πώλησης σε διαφορετικό υποκείμενο πρόσωπο εγκατεστημένο στο κράτος μέλος αυτό.
- έγγραφο μεταφοράς (φορτωτική) μέχρι το Κράτος - Μέλος προορισμού.
- ο εισαγωγέας να μην έχει διαπράξει σοβαρές ή κατ' επανάληψη παραβάσεις της τελωνειακής ή φορολογικής νομοθεσίας.

β) Για την οριστικοποίηση του καθεστώτος απαιτείται επιπλέον:

- αντίγραφο του Ανακεφαλαιωτικού Πίνακα Ενδοκοινοτικών Παραδόσεων, της οικείας περιόδου, στον οποίο είναι καταχωρημένη η συγκεκριμένη συναλλαγή, μεταξύ άλλων ενδοκοινοτικών συναλλαγών που προσκομίζεται στο αρμόδιο Τελωνείο εισαγωγής το αργότερο εντός προθεσμίας είκοσι (20) ημερών μετά την ημερομηνία λήξης της προθεσμίας υποβολής του στις αρμόδιες φορολογικές αρχές, με αίτηση του διασαφιστή στην οποία αναγράφεται η αντιστοιχία των διασαφήσεων εισαγωγής τις οποίες αφορούν.
- αντίγραφο της Δήλωσης INTRASTAT αποστολής, όπου απαιτείται υποβολή αυτής κατά τις κείμενες διατάξεις.

Γ. Για εισαγωγείς εγκατεστημένους εκτός Ε.Ε. απαιτείται:

α) Κατά τη θέση εμπορευμάτων σε ελεύθερη κυκλοφορία με απαλλαγή από Φ.Π.Α:

- ο εγκατεστημένος εκτός Ε.Ε εισαγωγέας διαθέτει ΑΦΜ/VIES στην Ελλάδα μέσω ορισμού φορολογικού αντιπροσώπου,
- ο αγοραστής των εμπορευμάτων προς τον οποίο αυτά αποστέλλονται, εγκατεστημένος σε άλλο Κράτος-Μέλος, είναι υποκείμενο στο φόρο πρόσωπο και διαθέτει έγκυρο και εν ισχύ ΑΦΜ/VIES,
- τιμολόγιο βάσει του οποίου δηλώνεται στη διασάφηση η δασμολογητέα αξία των εισαγομένων εμπορευμάτων. Σε περίπτωση όπου ο εισαγωγέας εγκατεστημένος εκτός Ε.Ε είναι και ο κύριος των εμπορευμάτων δεν απαιτείται τιμολόγιο και η δασμολογητέα αξία καθορίζεται βάσει των διατάξεων του Ενωσιακού Τελωνειακού Κώδικα,

- τιμολόγιο από το οποίο προκύπτει η ενδοκοινοτική παράδοση των εμπορευμάτων, εκτός από τις περιπτώσεις όπου εισαγωγέας και αποκτών σε άλλο Κράτος Μέλος είναι το ίδιο πρόσωπο,
- έγγραφο μεταφοράς (φορτωτική) μέχρι το Κράτος - Μέλος προορισμού.

β) Για την οριστικοποίηση του καθεστώτος απαιτείται επιπλέον:

- αντίγραφο του Ανακεφαλαιωτικού Πίνακα Ενδοκοινοτικών Παραδόσεων, της οικείας περιόδου, στον οποίο είναι καταχωρημένη η συγκεκριμένη συναλλαγή, μεταξύ άλλων ενδοκοινοτικών συναλλαγών που προσκομίζεται στο αρμόδιο Τελωνείο εισαγωγής το αργότερο εντός προθεσμίας είκοσι (20) ημερών μετά την ημερομηνία λήξης της προθεσμίας υποβολής του στις αρμόδιες φορολογικές αρχές, με αίτηση του διασαφιστή στην οποία αναγράφεται η αντιστοιχία των διασαφήσεων εισαγωγής τις οποίες αφορούν.
- αντίγραφο της Δήλωσης INTRASTAT αποστολής, όπου απαιτείται υποβολή αυτής κατά τις κείμενες διατάξεις.

Οδηγίες για την εφαρμογή του Τελωνειακού Καθεστώτος 42 έχουν δοθεί με την αριθ. ΠΟΛ 1045/8.04.2016 (ΑΔΑ: 69ΔΩΗ-6ΑΩ) εγκύκλιο.

3.5.5 Εισαγωγή φυσικού αερίου και ηλεκτρικής ενέργειας (άρθρο 23 του ν. 2859/2000)

Η εισαγωγή αερίου, μέσω συστήματος φυσικού αερίου ή μέσω οποιουδήποτε άλλου δικτύου, συνδεδεμένου με τέτοιο σύστημα φυσικού αερίου ή σε ανάντη δίκτυο αγωγών, ηλεκτρικής ενέργειας, θερμότητας ή ψύχους μέσω των δικτύων θέρμανσης ή ψύξης.

3.5.6 Απαλλαγές Φ.Π.Α. κατά την υπαγωγή αγαθών σε αναστολικά τελωνειακά καθεστώτα

Από τον συνδυασμό των διατάξεων των άρθρων 25 και 17 του ν. 2859/2000 προβλέπεται απαλλαγή από το Φ.Π.Α. των αγαθών που τίθενται σε αναστολικά τελωνειακά καθεστώτα (όπως, ενδεικτικά, προσωρινή εισαγωγή, τελωνειακή αποταμίευση, ελεύθερη ζώνη, ενεργητική τελειοποίηση, διαμετακόμιση). Τα καθεστώτα αυτά λέγονται αναστολικά, γιατί, για όσο χρόνο τα αγαθά παραμένουν σε αυτά, αναστέλλεται η είσπραξη του Φ.Π.Α., αλλά και των λοιπών επιβαρύνσεων. Η φορολογική υποχρέωση γεννάται και ο φόρος καθίσταται απαιτητός, κατά την έξοδο των αγαθών από τα καθεστώτα αυτά.

3.5.7 Μεταποίηση μη κοινοτικών και εγχώριων πρώτων υλών (άρθρο 25 του ν. 2859/2000 και αριθ. ΠΟΛ. 1020/2015 – Β’ 225, ΑΔΑ:ΩΣΙ9Η-Μ3Θ απόφαση)

Για την απαλλαγή από το Φ.Π.Α. απαιτείται :

- άδεια ενεργητικής τελειοποίησης (για μη κοινοτικές πρώτες ύλες),
- άδεια μεταποίησης (για εγχώριες πρώτες ύλες),
- υποβολή παραστατικού ενεργητικής τελειοποίησης για μη κοινοτικές πρώτες ύλες,

- αγορά εγχώριων πρώτων υλών χωρίς Φ.Π.Α.,
- υποβολή τελωνειακού παραστατικού Δ.Ε.Φ.Κ. (Δήλωση Ειδικού Φόρου Κατανάλωσης) για τις εγχώριες πρώτες ύλες.

3.5.8 Διαδικασία για τη θέση μη κοινοτικών και εγχώριων εμπορευμάτων σε Ελεύθερη Ζώνη

Με την αριθ. ΠΟΛ.1026/16.02.2016 (Β' 577, ΑΔΑ: ΩΒΙΟΗ-Κ6Θ) απόφαση, η οποία κοινοποιήθηκε με την αριθ. ΠΟΛ.1043/7.04.2016 (ΑΔΑ: 7ΦΠ0Η-ΜΓΒ) εγκύκλιο, καθιερώθηκε διαδικασία και παρασχέθηκαν σχετικές οδηγίες για τη θέση μη κοινοτικών και εγχώριων εμπορευμάτων σε Ελεύθερη Ζώνη και συγκεκριμένα:
α) για την απαλλαγή από το Φ.Π.Α. κατά τη θέση εμπορευμάτων σε Ελεύθερη Ζώνη και
β) για την καταβολή του Φ.Π.Α. κατά την έξοδο των εμπορευμάτων από την Ελεύθερη Ζώνη και την ανάλωσή τους στο εσωτερικό της χώρας.

Όπως ρητά ορίζεται από τις διατάξεις των άρθρων 10 και 17 του ν. 2859/2000, εάν τα εισαγόμενα αγαθά έχουν υπαχθεί από τη στιγμή της εισόδου τους στο εσωτερικό της χώρας σε Ε.Ζ., η εισαγωγή των αγαθών αυτών πραγματοποιείται στην Ελλάδα, η φορολογική υποχρέωση γεννάται και ο φόρος καθίσταται απαιτητός κατά το χρόνο κατά τον οποίο τα αγαθά εξέρχονται από την Ε.Ζ. στο εσωτερικό της χώρας.

Περαιτέρω, με το άρθρο 25 του ν. 2859/2000 προβλέπονται οι απαλλαγές από το Φ.Π.Α. για εμπορεύματα που τίθενται σε Ε.Ζ., καθώς και οι απαλλαγές από το φόρο για τις παραδόσεις (μεταβιβάσεις) αγαθών και παροχές υπηρεσιών, που συνδέονται άμεσα με τις παραδόσεις αγαθών και πραγματοποιούνται εντός Ε.Ζ.

Επιπρόσθετα, από 1/2/2024 ψηφιοποιήθηκαν οι διαδικασίες που αφορούν την Ελεύθερη Ζώνη με τις διατάξεις των **Α.1095/2022 & Α.1147/2023 αποφάσεων που τροποποίησαν την αριθ. ΠΟΛ 1026/2016** απόφαση και υποβάλλονται πλέον ηλεκτρονικά τα Δελτία Εσόδου-Μεταβίβασης και Εξόδου αγαθών που αφορούν:

- την παράδοση εγχώριων εμπορευμάτων σε Ελεύθερη Ζώνη με απαλλαγή από το Φ.Π.Α.,
- την έξοδο από την Ελεύθερη Ζώνη εγχώριων εμπορευμάτων με καταβολή ή απαλλαγή από το Φ.Π.Α. για
  - εξαγωγή εκτός του τελωνειακού εδάφους της Ε.Ε. ή εφοδιασμό πλοίων & σκαφών
  - παράδοση σε άλλο Κράτος Μέλος της Ε.Ε.
  - θέση σε ανάλωση στο εσωτερικό της χώρας,
- την παράδοση αγαθών και την παροχή υπηρεσιών εντός Ελεύθερης Ζώνης με απαλλαγή από το Φ.Π.Α.

3.5.9 Δυνατότητα απαλλαγής από Φ.Π.Α. κατά την υπαγωγή εμπορευμάτων στο καθεστώς της τελωνειακής αποθήκευσης και καθορισμός της διαδικασίας απαλλαγής

Με τις διατάξεις του άρθρου 25 του Κώδικα Φ.Π.Α. (ν.2859/2000) παρέχεται η δυνατότητα απαλλαγής από Φ.Π.Α. κατά την υπαγωγή εμπορευμάτων στο καθεστώς της τελωνειακής αποθήκευσης και με την αριθ. ΠΟΛ. 1184/2018 (Β' 4512, ΑΔΑ: 6ΗΗΣ46ΜΠ3Ζ-15Ο) απόφαση καθορίζεται η διαδικασία απαλλαγής από το φόρο κατά την

- είσοδο και αποθήκευσή των εμπορευμάτων σε εγκεκριμένες εγκαταστάσεις,
- μεταβίβαση των εμπορευμάτων και την παροχή υπηρεσιών εντός του καθεστώτος,
- έξοδο των εμπορευμάτων από το καθεστώς για πράξεις μη υποκείμενες ή απαλλασσόμενες από ΦΠΑ (εξαγωγή, παράδοση σε άλλο κ-μ, εφοδιασμοί πλοίων και αεροσκαφών)

Εξαιρούνται του πεδίου εφαρμογής της συγκεκριμένης διαδικασίας :
α. εμπορεύματα υποκείμενα σε ειδικό φόρο κατανάλωσης, όπως αυτά ορίζονται από τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις της ενωσιακής και εθνικής νομοθεσίας.
β. εμπορεύματα υποκείμενα σε φόρο κατανάλωσης κατά τις διατάξεις της εθνικής τελωνειακής νομοθεσίας.

Διευκρινίζεται ότι παρέχεται η δυνατότητα συνδυασμού του καθεστώτος τελωνειακής αποθήκευσης και απλουστευμένων τελωνειακών διαδικασιών και η δυνατότητα αποθεματοποίησης μεγάλου όγκου εμπορευμάτων βελτιώνοντας την ταχύτητα ανταπόκρισης των επιχειρήσεων στις εμπορικές συναλλαγές τους

Η διαδικασία εισόδου και εξόδου στο καθεστώς πραγματοποιείται σε μηχανογραφημένο περιβάλλον ενώ η άδεια λειτουργίας τελωνειακής αποθήκευσης χορηγείται μόνο σε επιχειρήσεις που έχουν ήδη την ιδιότητα του Εγκεκριμένου Οικονομικού Φορέα και κατέχουν και τις δύο άδειες ΑΕΟ (άδεια ΑΕΟ-C, απλουστεύσεις και άδεια ΑΕΟ-S, ασφάλεια και προστασία) με ετήσια παρακολούθηση από τα τελωνεία ελέγχου, προκειμένου για την εξασφάλιση της ορθής παρακολούθησης της διαδικασίας.

Προκειμένου να εκδοθεί η άδεια λειτουργίας της τελωνειακής αποθήκευσης, ο υποψήφιος διαχειριστής της αποθήκης υποχρεούται να παρέχει πρόσθετα εχέγγυα για τη λειτουργία του καθεστώτος, ως προς την ταυτότητα των επιχειρηματικών του εταίρων και την πραγματοποίηση εκ μέρους τους συνεχούς ροής εισαγωγών ή τυχόν μεμονωμένων εισαγωγών μεγάλου όγκου και αξίας.

3.6 Ειδικές απαλλαγές Φ.Π.Α.

Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 27 του ν. 2859/2000 καθορίζονται ορισμένες ειδικές περιπτώσεις απαλλαγών. Ειδικότερα, αναφέρουμε :

α) Η παράδοση και η εισαγωγή πλοίων που εμπίπτουν στις ακόλουθες κατηγορίες:

αα) πλοία που προορίζονται να χρησιμοποιηθούν στη ναυσιπλοΐα ανοικτής θαλάσσης και τα οποία εκτελούν μεταφορά επιβατών με κόμιστρο ή με τα οποία ασκείται εμπορική, βιομηχανική ή αλιευτική δραστηριότητα,

ββ) πλοία παράκτιας αλιείας,

γγ) πλοία που προορίζονται για διάλυση,

δδ) πολεμικά πλοία και πλοία του Δημοσίου,

εε) ναυαγοσωστικά και άλλα πλοία επιθαλάσσιας αρωγής.

Εξαιρούνται τα πλοία ιδιωτικής χρήσης που προορίζονται για αναψυχή ή αθλητισμό.

Απαλλάσσονται, επίσης, η παράδοση και εισαγωγή αντικειμένων και υλικών, εφόσον προορίζονται να ενσωματωθούν ή να χρησιμοποιηθούν στα πλοία και πλωτά μέσα της περίπτωσης αυτής.

Για την εφαρμογή της απαλλαγής της υποπερίπτωσης αα΄, ως πλοία που προορίζονται για τη ναυσιπλοΐα ανοικτής θαλάσσης θεωρούνται τα πλοία που πληρούν σωρευτικά τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

(i) έχουν ναυπηγηθεί για την ανοικτή θάλασσα, ήτοι στα οποία το μέγιστο εξωτερικό μήκος του κύτους είναι ίσο ή ανώτερο των 12 μέτρων και τα οποία υπάγονται στις δασμολογικές διακρίσεις 8901 10 10, 8901 20 10, 8901 30 10, 8901 90 10, 8902 00 10, 8903 91 10, 8903 92 10, 8904 00 91 και 8906 90 10 του Κοινού Δασμολογίου της Ε.Ε. [Καν. (ΕΟΚ) αριθ. 2658/87 του Συμβουλίου, όπως ισχύει] και

(ii) διενεργούν δραστηριότητα, κυρίως, στην ανοικτή θάλασσα.

Επισημαίνεται ότι σύμφωνα με την Κ.Υ.Α. ΠΟΛ 1177/2018 και τις Α. 1272 /29-12-2021 (Β' 6465, ΑΔΑ: 6ΖΜΗ46ΜΠ3Ζ-ΧΨΝ) & Α. 1208 /21-12-2023 (Β' 7332, ΑΔΑ:Ψ37Κ46ΜΠ3Ζ-ΖΧΜ) αποφάσεις που την τροποποιούν, καθορίζονται οι όροι και οι προϋποθέσεις καθώς και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για τον προσδιορισμό της έννοιας «διενέργεια δραστηριότητας κυρίως στην ανοιχτή θάλασσα» ως αναγκαίας προϋπόθεσης για την απαλλαγή από το ΦΠΑ της παράδοσης και εισαγωγής πλοίων που προορίζονται να χρησιμοποιηθούν στην ναυσιπλοΐα ανοιχτής θαλάσσης, καθώς και της παράδοσης και εισαγωγής αντικειμένων και υλικών που προορίζονται να ενσωματωθούν ή να χρησιμοποιηθούν στα πλοία αυτά κατά τον εφοδιασμό του.

β) Η παράδοση και η εισαγωγή αεροσκαφών, που προορίζονται για χρήση από τις ένοπλες δυνάμεις και το δημόσιο, γενικά ή για εκμετάλλευση από αεροπορικές εταιρείες, οι οποίες εκτελούν κυρίως διεθνείς μεταφορές με κόμιστρο ή που προορίζονται για διάλυση, καθώς και αντικειμένων και υλικών, εφόσον προορίζονται να ενσωματωθούν ή να χρησιμοποιηθούν σε αυτά.

- Η παράδοση και η εισαγωγή καυσίμων, λιπαντικών, τροφοεφοδίων και λοιπών αγαθών, που προορίζονται για τον εφοδιασμό των πλοίων και αεροσκαφών, τα οποία απαλλάσσονται σύμφωνα με τις διατάξεις των περιπτώσεων α' και β'. Προκειμένου για τα πλοία και τα πλωτά μέσα της εμπορικής ναυσιπλοΐας εσωτερικού ή άλλης εκμετάλλευσης εσωτερικού, καθώς και για τα αλιευτικά σκάφη που αλιεύουν στα ελληνικά χωρικά ύδατα, η απαλλαγή περιορίζεται στα καύσιμα και λιπαντικά.

γ) Απαλλαγή στην εισαγωγή αγαθών, που πραγματοποιείται στα πλαίσια των διπλωματικών και προξενικών σχέσεων.

δ) Απαλλαγή στην εισαγωγή αγαθών, που πραγματοποιείται για τις ανάγκες Διεθνών Οργανισμών.
ε) Απαλλαγή στην εισαγωγή αγαθών, που πραγματοποιείται για χρήση των ενόπλων δυνάμεων των άλλων κρατών-μελών, στα πλαίσια της συνθήκης του Βορειοατλαντικού Συμφώνου (ΝΑΤΟ).

Σημειώνεται ότι για την εφαρμογή των διατάξεων των άρθρων αυτών έχουν καθοριστεί συγκεκριμένες διαδικασίες με αποφάσεις του Υπουργού Οικονομικών ή του Γενικού Γραμματέα της ΓΓΔΕ και του Διοικητή της ΑΑΔΕ.

3.7 Επιβολή Φ.Π.Α. κατά την εισαγωγή αγαθών έως 150 ευρώ – πακέτο μέτρων για το ηλεκτρονικό εμπόριο (e-commerce)

Σύμφωνα με το νέο πακέτο μέτρων για το ηλεκτρονικό εμπόριο και τις συνακόλουθες αλλαγές στην εθνική και ενωσιακή νομοθεσία μετά την 1/7/2021 όλες οι εισαγωγές αγαθών υπόκεινται σε Φ.Π.Α. (και οι χαμηλής αξίας μέχρι 22 € που απαλλάσσονταν).

Εκτός της κανονικής εισαγωγής καθιερώνονται δύο νέα, προαιρετικής εφαρμογής, καθεστώτα απόδοσης του Φ.Π.Α., κατά την εισαγωγή αγαθών αξίας έως του ποσού των 150 ευρώ εφόσον πρόκειται για πωλήσεις σε ιδιώτες (συναλλαγές B2C) και αποστολές αντικειμένων ιδίας αξίας έως 150 ευρώ που προορίζονται για επιχειρήσεις (συναλλαγές B2B):
α) ειδικό καθεστώς εισαγωγής (import one stop shop–IOSS), όπου υπόχρεος στο φόρο είναι ο πωλητής των αγαθών και ο φόρος αποδίδεται στην μονοαπευθυντική θυρίδα (one-stop-shop)
β) ειδικές ρυθμίσεις για τη δήλωση και πληρωμή του Φ.Π.Α. (special arrangements), όπου υπόχρεος στο φόρο είναι ο παραλήπτης του δέματος και ο φόρος αποδίδεται για λογαριασμό των παραληπτών στις τελωνειακές αρχές από το πρόσωπο που προσκομίζει τα αγαθά στο τελωνείο (κατά κανόνα εταιρείες διεθνούς ταχυμεταφοράς και ο φορέας παροχής ταχυδρομικών υπηρεσιών – ΕΛ.ΤΑ.)
Με τις με αριθ. Ε.2133/30.6.2021 (ΑΔΑ: ΩΚΥΤ46Π3Ζ-8ΑΠ) & Ε.2202/27.10.2021 (ΑΔΑ: Ω5ΤΜ46ΜΠ3Ζ-ΑΞ7) εγκυκλίους καθορίζονται οι διαδικασίες εισαγωγής και διαδικασίες απόδοσης του φόρου προστιθεμένης αξίας κατά την εισαγωγή αγαθών μικρής αξίας (έως του ποσού των 150 ευρώ) που αποτελούν αντικείμενο εξ αποστάσεως πωλήσεων (e-commerce), ενώ σχετικές οδηγίες παρέχονται με το Εγχειρίδιο Οδηγιών και μελέτης περιπτώσεων που έχει αναρτηθεί στον επίσημο ιστότοπο της ΑΑΔΕ: https://www.aade.gr/teloneia/e-commerce

4 ΕΦΟΔΙΑΣΜΟΙ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΩΝ ΠΛΟΙΩΝ ΜΕ ΚΑΥΣΙΜΑ

4.1 Γενικά

Σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 1β΄ του άρθρου 78 του ν. 2960/2001 «Εθνικός Τελωνειακός Κώδικας» (Α΄ 265), με τις οποίες έχει ενσωματωθεί στην εθνική νομοθεσία η παράγραφος 1γ΄ του άρθρου 14 της Οδηγίας 2003/96/ΕΚ (ΕΕ L 283/2003) *«σχετικά με την αναδιάρθρωση του κοινοτικού πλαισίου φορολογίας των ενεργειακών προϊόντων και της ηλεκτρικής ενέργειας»,* απαλλάσσονται από τον Ε.Φ.Κ. τα ενεργειακά προϊόντα, που προορίζονται να χρησιμοποιηθούν ως καύσιμα για την ναυσιπλοΐα στα ύδατα της Κοινότητας, συμπεριλαμβανομένης της επαγγελματικής αλιείας, εκτός από την περίπτωση χρησιμοποίησής τους σε ιδιωτικά σκάφη αναψυχής.

Ως «ιδιωτικά σκάφη αναψυχής» νοούνται οποιαδήποτε σκάφη χρησιμοποιούνται από τον ιδιοκτήτη τους ή το φυσικό ή νομικό πρόσωπο, το οποίο τα χρησιμοποιεί βάσει μισθώσεως ή με οποιοδήποτε άλλο τρόπο, για μη εμπορικούς σκοπούς και γενικότερα όταν δεν πρόκειται για τη μεταφορά επιβατών ή εμπορευμάτων ή για την παροχή υπηρεσιών έναντι αμοιβής ή για τις ανάγκες των δημοσίων αρχών.

Επιπλέον, σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 3α΄ του άρθρου 10 του ν. 438/1976 (Α' 256), προβλέπεται απαλλαγή από τον δασμό, τον Ειδικό Φόρο Κατανάλωσης και τον Φόρο Κατανάλωσης, κατά περίπτωση, είδη τα οποία προορίζονται για τον εφοδιασμό επαγγελματικών πλοίων, εφόσον πρόκειται να χρησιμοποιηθούν για την κίνηση, τη συντήρηση και την εκπλήρωση εν γένει των σκοπών για τους οποίους προορίζονται τα συγκεκριμένα πλοία, καθώς και την κάλυψη των αναγκών των επιβαινόντων σε αυτά.

Ο εφοδιασμός των δικαιούχων απαλλαγής πλοίων με καύσιμα, πραγματοποιείται από εταιρείες, οι οποίες έχουν λάβει άδεια εμπορίας αφορολόγητων ναυτιλιακών καυσίμων, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 6 του ν. 3054/2002 (Α΄ 230).

Ως προς τη χορήγηση της απαλλαγής από δασμό και Ε.Φ.Κ. του καυσίμου, το εκάστοτε αρμόδιο Τελωνείο Εφοδιασμού, στο οποίο και τηρούνται οι διατυπώσεις εφοδιασμού, εξετάζει κάθε φορά την πλήρωση του όρου της αναγκαιότητας, καθώς και των λοιπών προβλεπόμενων από τις κείμενες διατάξεις όρων και προϋποθέσεων χορήγησης της απαλλαγής και ακολούθως το Τελωνείο Φόρτωσης εποπτεύει και επιβεβαιώνει την παράδοση του καυσίμου στο πλοίο.

4.2 Κατηγορίες δικαιούχων επαγγελματικών πλοίων

Με τις ισχύουσες διατάξεις του άρθρου 10 του ν. 438/1976 ορίζονται οι κατηγορίες των επαγγελματικών πλοίων, που δικαιούνται απαλλαγής του καυσίμου από Ε.Φ.Κ., ως ακολούθως:

α) Τα υπό ελληνική ή ξένη σημαία πλοία καθαρής χωρητικότητας 10 τουλάχιστον κόρων που εκτελούν πλόες εξωτερικού.

β) Τα υπό ελληνική ή ξένη σημαία πλοία καθαρής χωρητικότητας 10 τουλάχιστον κόρων που εκτελούν μικτούς πλόες.

γ) Τα υπό ελληνική ή ξένη σημαία αλιευτικά πλοία υπερπόντιας αλιείας

δ) Τα υπό ελληνική ή ξένη σημαία πλοία καθαρής χωρητικότητας 10 τουλάχιστον κόρων που εκτελούν πλόες εσωτερικού.

Στην κατηγορία αυτή ανήκουν και:

- Ρυμουλκά – Ναυαγοσωστικά άνω των 10 κόρων,
- Λάντζες άνω των 10 κόρων.

ε) Τα επαγγελματικά τουριστικά πλοία.

στ) Τα υπό ελληνική ή ξένη σημαία πλοία, που εκτελούν επιστημονικές έρευνες ή εργασίες εκμετάλλευσης θαλάσσιου υπόγειου πλούτου.

ζ) Τα αλιευτικά και σπογγαλιευτικά σκάφη.

η) Άλλα πλοία, πλωτά μέσα και εν γένει ναυπηγήματα καθαρής χωρητικότητας πέντε (5) τουλάχιστον κόρων, που εκτελούν θαλάσσιες επί κέρδει εργασίες εκτός λιμένα. Στην κατηγορία αυτή ανήκουν και:

- Ρυμουλκά 5 έως 10 κόρων,
- Πλωτοί γερανοί,
- Σλέπια και δεξαμενόπλοια.

4.3 Διαδικασία εφοδιασμού πλοίων

4.3.1 Εφοδιασμός πλοίων με καύσιμα με απαλλαγή από τον Ε.Φ.Κ.

Με τις ισχύουσες διατάξεις της αριθ. Τ. 1940/41/14-4-2003 (Β' 516) απόφασης του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών (εφεξής Α.Υ.Ο.Ο.) *«Τελωνειακές διαδικασίες εφοδιασμού πλοίων, αεροσκαφών, διπλωματικών αποστολών και λοιπών προορισμών με τροφοεφόδια, καπνικά, καύσιμα κλπ.»,* καθορίζονται οι διαδικασίες εφοδιασμού με βάση την **αρχή της αναγκαιότητας**, δηλαδή με τις ποσότητες των καυσίμων που κρίνονται αναγκαίες για την παράδοση στο πλοίο, με σκοπό την εξυπηρέτηση των αναγκών του, , με βάση την κατηγορία του πλοίου και τη χωρητικότητα των δεξαμενών καυσίμων.

Για την εκτίμηση της αναγκαιότητας λαμβάνονται υπόψη, μεταξύ των λοιπών προβλεπόμενων, κατά περίπτωση, δικαιολογητικών εγγράφων και οι εγγραφές που τηρούνται στο **Βιβλίο Ατελειών.**

Η διαδικασία του εφοδιασμού πλοίων πραγματοποιείται στο **Τελωνείο Εφοδιασμού** από τον εφοδιαστή, τον εφοπλιστή, τον πλοιοκτήτη ή τον πράκτορα του πλοίου:

- με τη χρήση του **εθνικού εντύπου της Δήλωσης Ειδικού Φόρου Κατανάλωσης (Δ.Ε.Φ.Κ.),** στις περιπτώσεις κατά τις οποίες το πλοίο δεν δικαιούται πλήρη απαλλαγή από φορολογικές επιβαρύνσεις ή
- με την **τήρηση των διατυπώσεων της εξαγωγής**, όταν ενωσιακά εμπορεύματα απαλλασσόμενα από Φ.Π.Α. ή Ε.Φ.Κ. παραδίδονται για τον εφοδιασμό πλοίων ή αεροσκαφών ανεξαρτήτως προορισμού του πλοίου ή του αεροσκάφους, για τα οποία απαιτείται απόδειξη του εφοδιασμού, σύμφωνα με τις ισχύουσες ενωσιακές διατάξεις της παρ.

3 του άρθρου 269 του Κανονισμού (ΕΕ) 952/13, χωρίς ωστόσο οι εφοδιασμοί αυτοί να εξομοιώνονται με εξαγωγές.
Ειδικότερα, με την αριθ. ΔΤΔ Α 1068392/26.04.2016 εγκύκλιο «Εξαγωγή και Έξοδος Εμπορευμάτων από το τελωνειακό έδαφος της Ένωσης στο πλαίσιο του Ενωσιακού Κώδικα – Αντικατάσταση της αριθ. Δ19 Α 5013810 ΕΞ2014/03.06.2014» δόθηκαν επικαιροποιημένες οδηγίες για τους εφοδιασμούς πλοίων και αεροσκαφών που πραγματοποιούνται με τις διατυπώσεις εξαγωγής. Σημειώνεται ότι η αποστολή εφοδίων σε πλοία και αεροσκάφη που σταθμεύουν σε λιμένες/αερολιμένες τρίτων χωρών, αποτελεί κανονική εξαγωγή.
Με την αριθ. ΔΤΔ Α 5022456 ΕΞ2015/23.10.2015 (ΑΔΑ: ΒΜΞΠΗ-ΡΥΟ) εγκύκλιο, με την οποία κοινοποιήθηκε η αριθ. ΔΤΔ Α 5016701 ΕΞ 2015/31.07.2015 (Β' 1698) απόφαση «Υποχρεωτική ηλεκτρονική υποβολή των υποστηρικτικών της διασάφησης εξαγωγής εγγράφων», επικαιροποιήθηκαν και κωδικοποιήθηκαν - ανά κατηγορία επαγγελματικού πλοίου - τα δικαιολογητικά που απαιτούνται για τη χορήγηση της απαλλαγής από τον Ε.Φ.Κ. καυσίμων για τον εφοδιασμό των εν λόγω πλοίων, τα οποία και υποβάλλονται υποχρεωτικά ηλεκτρονικά.
Τέλος, με την αριθ. ΔΔΤΘΟΚ Γ 1028482ΕΞ2016/23-02-2016 (ΑΔΑ 6ΚΚΠΗ-03Ι) εγκύκλιο παρασχέθηκαν επικαιροποιημένες οδηγίες για τη συμπλήρωση της θέσης 1α του Ε.Δ.Ε. Εξαγωγής.

4.3.2 Εφοδιασμός πλοίων με ελεύθερα καύσιμα (φορολογημένα) με επιστροφή του Ε.Φ.Κ.

Σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις του άρθρου 19 της αριθ. Τ.1940/41/14-4-2003 Α.Υ.Ο.Ο., η χορήγηση καυσίμων από ελεύθερα αποθέματα, επιτρέπεται μόνον, εφόσον, στις περιοχές εφοδιασμού δεν υπάρχουν αφορολόγητα καύσιμα ή ειδικές περιστάσεις υπαγορεύουν διαφορετική αντιμετώπιση, οι οποίες εξετάζονται από το αρμόδιο Τελωνείο, κατόπιν αίτησης του ενδιαφερομένου.
Για την επιστροφή Ε.Φ.Κ., υποβάλλεται ηλεκτρονικά αίτηση στο κατά περίπτωση αρμόδιο Τελωνείο Υποβολής, βάσει του Νομού ή της Περιφερειακής Ενότητας, όπου βρίσκεται η κατοικία του δικαιούχου φυσικού προσώπου ή η έδρα του δικαιούχου νομικού προσώπου.
Η αίτηση επιστροφής Ε.Φ.Κ. καυσίμων υποβάλλεται τέσσερις (4) φορές ετησίως και συγκεκριμένα μέχρι το τέλος των μηνών Ιανουαρίου, Απριλίου, Ιουλίου και Οκτωβρίου. Η αίτηση αφορά όλους τους εφοδιασμούς, που πραγματοποιήθηκαν το προηγούμενο τρίμηνο από την υποβολή της αίτησης με τα αντίστοιχα παραστατικά, που έχουν εκδοθεί για το ίδιο διάστημα. Η ως άνω αίτηση δύναται να υποβάλλεται και ανά ημερολογιακό εξάμηνο, για μεν το πρώτο εξάμηνο μέχρι το τέλος του μηνός Ιουλίου, για δε το δεύτερο εξάμηνο μέχρι το τέλος Ιανουαρίου του επόμενου έτους.
Τα βασικά δικαιολογητικά, που υποβάλλονται στην αρμόδια τελωνειακή αρχή είναι τα ακόλουθα:

i. Τα παραστατικά πώλησης (τιμολόγια) που αντιστοιχούν στις παραληφθείσες ποσότητες καυσίμων για το χρονικό διάστημα που καταλαμβάνει η αίτηση επιστροφής ΕΦΚ, τα συναφή παραστατικά διακίνησης εφόσον υπάρχει υποχρέωση έκδοσης, καθώς και κάθε άλλο αποδεικτικό επαλήθευσης της συναλλαγής που ζητηθεί από το αρμόδιο

Τελωνείο. Με τα παραστατικά πώλησης συνυποβάλλονται τα αποδεικτικά εξόφλησής τους, αποκλειστικά, με τραπεζικό μέσο πληρωμής ανεξαρτήτως ποσού. Συγκεντρωτικός Πίνακας Παραστατικών καυσίμων, βάσει των οποίων ο συναλλασσόμενος αιτείται επιστροφής Ε.Φ.Κ.

ii. Η/οι Σελίδα/ες του Ημερολογίου Κίνησης για το χρονικό διάστημα που καταλαμβάνει η αίτηση επιστροφής Ε.Φ.Κ. καυσίμων.

iii. Η πρώτη σελίδα του Βιβλίου Ατελειών, που φέρει τη θεώρηση της αρμόδιας Τελωνειακής αρχής, η σελίδα στην οποία υπάρχει η ετήσια θεώρηση, καθώς και οι σελίδες που περιλαμβάνουν τις εγγραφές εφοδιασμών καυσίμων που έχουν πραγματοποιηθεί και για τις οποίες ο συναλλασσόμενος αιτείται επιστροφής Ε.Φ.Κ..

4.3.3 Εφοδιασμός πλοίων με τροφοεφόδια με απλοποιημένη διαδικασία εφοδιασμού

Η διαδικασία εφοδιασμού πλοίων με τροφοεφόδια, στα οποία συμπεριλαμβάνονται τα υποκείμενα σε Ε.Φ.Κ. αλκοολούχα και καπνικά προϊόντα, διενεργείται με απλοποιημένη διαδικασία, όπως αυτή ορίζεται στα άρθρα 10-15 της αριθ. Τ. 1940/41/14-4-2003 Α.Υ.Ο.Ο.
Ειδικότερα, με την παρ. 1 του άρθρου 11 της εν λόγω Α.Υ.Ο.Ο, για την εφαρμογή της απλοποιημένης διαδικασίας η εφοδιαστική επιχείρηση, αντί της κατάθεσης του προβλεπόμενου παραστατικού κατά την κανονική διαδικασία εφοδιασμού, εκδίδει Δελτίο Παράδοσης Εφοδίων (Δ.Π.Ε.).
Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 13 της Α.Υ.Ο.Ο., μέσα στο μήνα που ακολουθεί τον προηγούμενο μήνα, κατά τον οποίο έγινε η παράδοση των εφοδίων, ή το δίμηνο, κατά περίπτωση, ο εφοδιαστής που πραγματοποίησε παραδόσεις εφοδίων, κατ' εφαρμογή της απλοποιημένης διαδικασίας, καταθέτει Συγκεντρωτικό Παραστατικό Εφοδιασμού (Σ.Π.Ε.), ανά μήνα και κατηγορία εφοδίων.

5 ΕΦΟΔΙΑΣΜΟΙ ΑΕΡΟΣΚΑΦΩΝ

5.1 Γενικά

Σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις της παρ. 1α΄ του άρθρου 78 του ν. 2960/2001, με τις οποίες ενσωματώθηκε στην εθνική νομοθεσία η παρ. 1β΄ του άρθρου 14 της Οδηγίας 2003/96/ΕΚ, απαλλάσσονται από τον Ε.Φ.Κ. τα ενεργειακά προϊόντα, που προορίζονται να χρησιμοποιηθούν ως καύσιμα για τις αεροπορικές μεταφορές, εκτός των ιδιωτικών πτήσεων αναψυχής.
Ως «ιδιωτική πτήση αναψυχής» νοείται η χρησιμοποίηση του σκάφους από τον ιδιοκτήτη ή από φυσικό ή νομικό πρόσωπο, το οποίο τα χρησιμοποιεί βάσει μισθώσεως ή με οποιοδήποτε άλλο τρόπο, για μη εμπορικούς σκοπούς και ειδικότερα, όταν δεν πρόκειται για την μεταφορά επιβατών ή εμπορευμάτων ή για την παροχή υπηρεσιών έναντι αμοιβής ή για τις ανάγκες των δημόσιων αρχών.

5.2 Εφοδιασμός αεροσκαφών μεταφοράς επιβατών και εμπορευμάτων με απαλλαγή από τον Ε.Φ.Κ.

Όσον αφορά στις εθνικές κανονιστικές διατάξεις, που αφορούν στη διαδικασία του εφοδιασμού αεροσκαφών με καύσιμα με απαλλαγή από τον Ε.Φ.Κ., σημειώνεται ότι αυτή πραγματοποιείται, σύμφωνα με τα οριζόμενα στις διατάξεις της αριθ. ΔΔΘΕΚΑ Γ 1085199 ΕΞ2017/31.05.2017 (Β΄ 1998, ΑΔΑ: 6315Η – Γ67) απόφασης «Καθορισμός Απλοποιημένης Διαδικασίας Εφοδιασμού Αεροσκαφών με καύσιμα- Τροποποίηση της υπ' αριθ. Τ.1940/41/14.4.2003 Α.Υ.Ο.Ο. (ΦΕΚ 516/Β) "Τελωνειακές διαδικασίες εφοδιασμού πλοίων, αεροσκαφών, διπλωματικών αποστολών και λοιπών προορισμών με τροφοεφόδια, καπνικά, καύσιμα κλπ.", όπως ισχύει».
Επίσης, σύμφωνα με την αριθ. ΔΔΘΕΚΑ Γ 137648ΕΞ2017/26.07.2017 (ΑΔΑ: 7ΑΨ546ΜΠ3Ζ-ΗΛΓ) εγκύκλιο παρέχονται διευκρινίσεις αναφορικά με την καθιέρωση απλοποιημένης διαδικασίας εφοδιασμού αεροσκαφών με καύσιμα με απαλλαγή από τον Ε.Φ.Κ.
Τέλος, με την αριθ. ΔΔΘΕΚΑ Γ 1077995 ΕΞ2018/18-05-2018 (ΑΔΑ: ΩΒΦΜ46ΜΠ3Ζ-Ι4Θ) εγκύκλιο, καθορίζονται τα υποστηρικτικά δικαιολογητικά που υποβάλλονται κατά τον εφοδιασμό μισθωμένων αεροσκαφών με καύσιμα. Συγκεκριμένα:

α. Το Πιστοποιητικό νηολόγησης του αεροσκάφους (Certificate of Registration), που εκδίδεται από τη χώρα, στην οποία είναι νηολογημένο το αεροσκάφος.

β. Το Πιστοποιητικό Αερομεταφορέα (Air Operator Certificate), που εκδίδει η αεροπορική αρχή της χώρας, στην οποία ο αερομεταφορέας ασκεί επιχειρησιακή δραστηριότητα και από το οποίο προκύπτει ότι ο αερομεταφορέας που αιτείται τον ατελή εφοδιασμό, εκμεταλλεύεται αεροσκάφη για εμπορικούς σκοπούς και ότι το συγκεκριμένο αεροσκάφος, για το οποίο προορίζεται το καύσιμο, είναι ενταγμένο στον ως άνω αερομεταφορέα για την άσκηση του συγκεκριμένου αυτού πτητικού έργου και

γ. Η Άδεια Εκμετάλλευσης Αερομεταφορέα (Operating License), εφόσον από το Πιστοποιητικό Αερομεταφορέα δεν προκύπτει η εκτέλεση δημόσιων μεταφορών.

5.3 Εφοδιασμός με απαλλαγή ή επιστροφή Ε.Φ.Κ. καυσίμων αεροσκαφών που παρέχουν υπηρεσίες σε τρίτους έναντι αμοιβής, πλην της μεταφοράς επιβατών και εμπορευμάτων.

Με την Α.1081/20-6-2022 (Β΄ 3340, ΑΔΑ: 9ΝΡΟ46ΜΠ3Ζ-ΩΞΨ) απόφαση καθορίζονται οι όροι, προϋποθέσεις, τα δικαιολογητικά και η διαδικασία εφοδιασμού αεροσκαφών με καύσιμα, είτε με απαλλαγή από τον Ε.Φ.Κ., ή από ελεύθερα αποθέματα με θέσπιση της διαδικασίας επιστροφής Ε.Φ.Κ. καυσίμων, που παραλαμβάνονται προκειμένου να χρησιμοποιηθούν ως καύσιμα κινητήρων από αεροπορικές εταιρείες που παρέχουν υπηρεσίες πτητικής εκπαίδευσης ή διενεργούν εναέριες εργασίες έναντι αμοιβής.

6 ΤΕΛΕΙΟΠΟΙΗΣΗ ΠΡΟΣ ΕΠΑΝΕΞΑΓΩΓΗ

6.1 Έννοια του καθεστώτος

Το καθεστώς της Τελειοποίησης προς Επανεξαγωγή (Ενεργητική Τελειοποίηση) αποτελεί ειδικό καθεστώς, που έχει ως σκοπό την ενίσχυση και προώθηση των εξαγωγών σε τρίτες χώρες, καθώς και τη διατήρηση και τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας της Ενωσιακής μεταποιητικής βιομηχανίας σε διεθνές επίπεδο.
Βασική αρχή του καθεστώτος αποτελεί η αναστολή των δασμών και λοιπών επιβαρύνσεων, που αναλογούν σε προϊόντα τρίτων χωρών, τα οποία εισάγονται στο Ενωσιακό τελωνειακό έδαφος, με σκοπό να υποστούν μια ή περισσότερες εργασίες τελειοποίησης και στη συνέχεια να επανεξαχθούν ως μεταποιημένα προϊόντα σε τρίτες χώρες.
Εναλλακτικά, τα εμπορεύματα αυτά δύνανται να τεθούν σε ελεύθερη κυκλοφορία εντός του Ενωσιακού τελωνειακού εδάφους, με την προϋπόθεση της καταβολής των δασμών και λοιπών επιβαρύνσεων, που αναλογούν στα εμπορεύματα κατά την στιγμή γένεσης της τελωνειακής οφειλής (άρθρο 85(1) του Καν.(ΕΕ) 952/13) ή, κατόπιν αιτήσεως του διασαφιστή.
Το ποσό των επιβαρύνσεων υπολογίζεται με βάση τη δασμολογική κατάταξη, τη δασμολογητέα αξία, την ποσότητα, τη φύση και την καταγωγή των εμπορευμάτων που είχαν υπαχθεί στο καθεστώς (άρθρο 86(3) του Καν.(ΕΕ) 952/13).
Ο όρος τελειοποίηση (μεταποίηση) προβλέπει οποιαδήποτε μεταποιητική δραστηριότητα, από την απλή επανασυσκευασία προϊόντων ως την πλέον σύνθετη μεταποιητική δραστηριότητα.

6.2 Άδεια υπαγωγής στο καθεστώς

Το καθεστώς απευθύνεται σε πρόσωπα ή εταιρείες εγκαταστημένες εντός της Ε.Ε.
Επίσης, χρήση των διατάξεων του καθεστώτος μπορούν να κάνουν πρόσωπα ή εταιρείες, οι οποίες βρίσκονται εκτός της Ε.Ε., με την προϋπόθεση ότι τα υπό μεταποίηση εμπορεύματα δεν έχουν εμπορικό χαρακτήρα.
Η υπαγωγή των εμπορευμάτων στο καθεστώς της Τελειοποίησης προς Επανεξαγωγή προϋποθέτει την έκδοση σχετικής άδειας, ύστερα από αίτηση του ενδιαφερομένου στην αρμόδια Τελωνειακή Αρχή.
Αίτηση μπορεί να υποβληθεί από το πρόσωπο που πραγματοποιεί τη μεταποίηση ή από το πρόσωπο εκείνο που έχει αναλάβει να εκτελέσει τις εργασίες τελειοποίησης, εκ μέρους κάποιου άλλου.
Απαραίτητη προϋπόθεση για την υποβολή της αίτησης αποτελεί σαφής αναγραφή σε αυτή από τον αιτούντα εάν σε περίπτωση γένεσης τελωνειακής οφειλής επιθυμεί το ποσό των επιβαρύνσεων να υπολογιστεί σύμφωνα με τη δασμολογική κατάταξη, τη δασμολογητέα αξία, την ποσότητα, τη φύση και την καταγωγή των εμπορευμάτων που είχαν υπαχθεί στο καθεστώς (άρθρο 86(3) του Καν.(ΕΕ) 952/13).

Η δήλωση αυτή αποκτά ιδιαίτερη σημασία, κυρίως, για τις περιπτώσεις όπου πρόκειται να υπαχθούν στο καθεστώς εμπορεύματα που υπόκεινται σε μέτρα γεωργικής ή εμπορικής πολιτικής, σε προσωρινό ή οριστικό δασμό αντιντάμπινγκ, σε αντισταθμιστικό δασμό, σε μέτρα διασφάλισης ή σε πρόσθετο δασμό, αφού στις περιπτώσεις εξετάζεται, υποχρεωτικά, κατά περίπτωση και ανά αίτημα "εάν η υπαγωγή στο καθεστώς των εν λόγω εμπορευμάτων μπορεί να θίξει τα συμφέροντα των Ενωσιακών παραγωγών αντίστοιχων προϊόντων" (εξέταση των οικονομικών όρων- άρθρο 211(4)(β) του Καν.(ΕΕ) 952/13).
Η εξέταση αυτή διεξάγεται στο πλαίσιο των εργασιών των Ενωσιακών οργάνων και, για την αποφυγή καθυστερήσεων στην έκδοση αδείας, **οι ενδιαφερόμενοι που επιθυμούν να θέσουν στο καθεστώς κάποιο από τα παραπάνω εμπορεύματα πρέπει να συμβουλεύονται τις αρμόδιες για την έκδοση άδειας τελωνειακές αρχές**.

6.3 Χρονικές προθεσμίες που διέπουν το καθεστώς

Η ισχύς της άδειας δεν είναι δυνατόν να υπερβαίνει τα πέντε (5) έτη, με εξαίρεση τα ευαίσθητα γεωργικά προϊόντα που αναφέρονται στο παράρτημα 71-02 του Καν.(ΕΕ) 2446/2015, όπου η προθεσμία περιορίζεται έως τα τρία (3) έτη.
Η προθεσμία εκκαθάρισης του καθεστώτος είναι ανάλογη του χρόνου που απαιτείται για την πραγματοποίηση των εργασιών τελειοποίησης και την διάθεση των μεταποιημένων προϊόντων.

6.4 Άδεια η οποία περιλαμβάνει περισσότερα του ενός Κράτη Μέλη

Το καθεστώς της τελειοποίησης προς επανεξαγωγή προβλέπει τη δυνατότητα μεταποίησης των εισαγομένων προϊόντων σε περισσότερα του ενός Κράτη-Μέλη, μετά από αίτηση του ενδιαφερομένου και έκδοση ανάλογης άδειας, που θα καλύπτει το σύνολο της μεταποιητικής διαδικασίας.
Η αίτηση για τέτοιου τύπου Άδεια υποβάλλεται στις Τελωνειακές Αρχές, που είναι αρμόδιες για τον τόπο, όπου τηρούνται οι κύριες λογιστικές καταχωρήσεις του αιτούντος.
Επιπλέον, διευκρινίζεται ότι άδεια, η οποία περιλαμβάνει περισσότερα του ενός Κράτη-Μέλη, μπορεί κατά περίπτωση να εκδοθεί για το σύνολο των Ειδικών Καθεστώτων, όπως αναφέρεται στο άρθρο 211 του Καν.(ΕΕ) 952/13.
Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τις τελωνειακές αρχές, που είναι αρμόδιες για την έκδοση αυτού του τύπου αδειών, παρέχονται στην ιστοσελίδα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, καθώς και στην διαδικτυακή πύλη (portal) των Ελληνικών Τελωνείων.

6.5 Σχετικές διατάξεις

- Τα άρθρα 85(1) & 86(3), 255-258 του Καν.(ΕΕ) 952/13
- Τα άρθρα 72-74 & 76, 240-241του Καν. (ΕΕ) 2246/15
- Τα άρθρα 324-325 του Καν. (ΕΕ) 2247/15
- Το άρθρο 55(8)(β) του Καν. (ΕΕ) 341/16 καθώς και
- Η αριθ. ΔΔΘΤΟΚ Δ 1067367 /26.04.2016 εγκύκλιος με θέμα “Κοινοποίηση των διατάξεων εφαρμογής του Ενωσιακού Τελωνειακού Κώδικα που αφορούν τη χρήση των Ειδικών Καθεστώτων, εκτός της Διαμετακόμισης”.

7 ΤΕΛΕΙΟΠΟΙΗΣΗ ΠΡΟΣ ΕΠΑΝΕΙΣΑΓΩΓΗ

7.1 Έννοια του καθεστώτος

Το καθεστώς της Τελειοποίησης προς Επανεισαγωγή (Παθητική Τελειοποίηση) είναι το τελωνειακό καθεστώς, βάσει των διατάξεων του οποίου επιτρέπεται, εφόσον συντρέχουν ορισμένες προϋποθέσεις, η προσωρινή εξαγωγή Ενωσιακών εμπορευμάτων σε τρίτες προς την Ε.Ε. χώρες για τελειοποίηση και επανεισαγωγή των μεταποιημένων προϊόντων, έχοντας ως βάση για τον υπολογισμό της τελωνειακής οφειλής το κόστος των εργασιών τελειοποίησης που διενεργούνται εκτός του τελωνειακού εδάφους της Ε.Ε.
Το καθεστώς επιτρέπει στους δικαιούχους να επωφεληθούν από το χαμηλότερο κόστος εργασίας, που ενδέχεται να υπάρχει εκτός Ε.Ε., ενθαρρύνει τη χρήση Ενωσιακών πρώτων υλών για την παραγωγή τελικών προϊόντων, ώστε τα επανεισαγόμενα εμπορεύματα να τύχουν ευνοϊκότερης δασμολογικής μεταχείρισης.
Επίσης, στα πλαίσια των διατάξεων του συστήματος «σταθερών ανταλλαγών», προβλέπεται η δυνατότητα επιστροφής σε τρίτη χώρα ενός προϊόντος, με σκοπό την επισκευή του ή την αντικατάστασή του από κάποιο άλλο (προϊόν αντικατάστασης).

7.2 Άδεια υπαγωγής στο καθεστώς

Απαραίτητη προϋπόθεση για την υπαγωγή στο καθεστώς Τελειοποίησης προς Επανεισαγωγή (Παθητική Τελειοποίηση) είναι η έκδοση άδειας, η οποία χορηγείται ύστερα από εξέταση της αίτησης και των συνημμένων σε αυτή δικαιολογητικών. Επιπλέον, οι τελωνειακές αρχές δύνανται να μην προχωρήσουν σε έκδοση αδείας, όταν το αίτημα αφορά σε μεταποίηση ευαίσθητων γεωργικών προϊόντων του παραρτήματος 71-02 του Καν. (ΕΕ) 2446/2015 και κατά τη συγκεκριμένη χρονική περίοδο υπάρχουν στοιχεία, που αποδεικνύουν ότι με την μεταποιητική πράξη που θα πραγματοποιηθεί ενδέχεται να προκληθεί βλάβη στα ουσιώδη συμφέροντα των Ενωσιακών παραγωγών.
Η άδεια για την υπαγωγή στο καθεστώς χορηγείται σε φυσικά ή νομικά πρόσωπα, εγκαταστημένα στην Ε.Ε., εφόσον παρέχουν τα εχέγγυα κατά την άποψη της Τελωνειακής Αρχής.
Η διάρκεια της ισχύος της άδειας δεν πρέπει να υπερβαίνει τα πέντε (5) έτη, ενώ για τα ευαίσθητα γεωργικά προϊόντα, που αναφέρονται στο παράρτημα 71-02 του Καν. (ΕΕ) 2446/2015, η διάρκεια περιορίζεται έως τα τρία (3) έτη.

7.3 Σχετικές διατάξεις

- Τα άρθρα 255, 259-262 του Καν.(ΕΕ) 952/13
- Τα άρθρα 75, 240, 242-243 του Καν. (ΕΕ) 2246/15

8 ΤΕΛΩΝΕΙΑΚΗ ΑΠΟΤΑΜΙΕΥΣΗ

Το καθεστώς τελωνειακής αποταμίευσης αποτελεί ειδικό καθεστώς, το οποίο επιτρέπει την είσοδο και την αποθήκευση μη ενωσιακών εμπορευμάτων σε αποθήκες τελωνειακής αποταμίευσης, οι οποίες είναι εγκεκριμένες από την Τελωνειακή Υπηρεσία και στις οποίες τα εν λόγω εμπορεύματα μπορούν να παραμείνουν για απεριόριστο χρονικό διάστημα, με αναστολή καταβολής των δασμοφορολογικών επιβαρύνσεων που τους αναλογούν έως την εκκαθάριση του καθεστώτος.

Δικαίωμα σύστασης αποθήκης τελωνειακής αποταμίευσης κατέχουν τα πρόσωπα που ασκούν επαγγελματική δραστηριότητα (εισαγωγείς, αποθηκευτικές επιχειρήσεις, μεταφορικές εταιρείες, εφοδιαστικές επιχειρήσεις κλπ.).

Οι αποθήκες τελωνειακής αποταμίευσης διακρίνονται στις εξής κατηγορίες:
Α) Δημόσιες αποθήκες (τύπου Ι, ΙΙ, ΙΙΙ), στις οποίες μπορεί να αποταμιεύσει εμπορεύματα οποιοδήποτε πρόσωπο.
Β) Ιδιωτικές αποθήκες, στις οποίες αποταμιεύει τα εμπορεύματά του μόνο ο κάτοχος της άδειας λειτουργίας της αποθήκης τελωνειακής αποταμίευσης.
Στις αποθήκες τελωνειακής αποταμίευσης μπορούν να τοποθετηθούν οποιαδήποτε μη ενωσιακά εμπορεύματα. Εάν, όμως, πρόκειται για εμπορεύματα επικίνδυνα για τη δημόσια τάξη, ασφάλεια, υγεία, περιβάλλον κλπ., τότε πρέπει να υπάρχουν οι απαραίτητες άδειες που προβλέπονται από τη σχετική νομοθεσία και εκδίδονται από τις αρμόδιες Υπηρεσίες.

Για την απόκτηση άδειας λειτουργίας αποθήκης τελωνειακής αποταμίευσης πρέπει να πραγματοποιηθούν οι κάτωθι ενέργειες:

α) Ο ενδιαφερόμενος απευθύνεται στο Τελωνείο στο οποίο υπάγονται, κατά χωρική αρμοδιότητα, οι αποθηκευτικές εγκαταστάσεις για τις οποίες ζητείται η άδεια λειτουργίας αποθήκης τελωνειακής αποταμίευσης, προκειμένου το Τελωνείο να διενεργήσει αυτοψία των χώρων.

β) Μετά από την αυτοψία ο ενδιαφερόμενος απευθύνεται στην αρμόδια Τελωνειακή Περιφέρεια (σύμφωνα με τις οδηγίες που του δίδονται από το Τελωνείο), όπου συμπληρώνει την αίτηση για τη χορήγηση άδειας αποθήκης τελωνειακής αποταμίευσης.
Μαζί με την αίτηση συνυποβάλλονται και τα ακόλουθα δικαιολογητικά:

- Βεβαίωση έναρξης επιτηδεύματος από την αρμόδια Φορολογική Υπηρεσία ή εκτύπωση προσωποποιημένης πληροφόρησης από το Taxisnet που περιλαμβάνει τα στοιχεία του ενδιαφερόμενου και πληροφορίες για τη δραστηριότητα και τις εγκαταστάσεις του.
- Προκειμένου περί ΑΕ και ΕΠΕ, το τελευταίο εν ισχύ καταστατικό το οποίο έχει αναρτηθεί ηλεκτρονικά στο Γ.Ε.ΜΗ.
- Προκειμένου περί Α.Ε., το πρακτικό του Διοικητικού Συμβουλίου, σχετικά με την εκπροσώπηση της εταιρίας, το οποίο έχει αναρτηθεί, ηλεκτρονικά, στο Γ.Ε.ΜΗ.

- Προκειμένου περί Ο.Ε. και Ε.Ε., το καταστατικό σύστασης θεωρημένο από το οικείο Πρωτοδικείο.
- Φορολογική ενημερότητα.
- Φωτοαντίγραφο της αστυνομικής ταυτότητας του ενδιαφερόμενου ή του νόμιμου εκπροσώπου, εάν πρόκειται για νομικό πρόσωπο.
- Τοπογραφικό διάγραμμα εάν πρόκειται για υπαίθριο χώρο ή κάτοψη της αποθηκευτικής εγκατάστασης εάν πρόκειται για στεγασμένο χώρο όπου θα σημειώνονται τα σημεία εισόδου-εξόδου και η περίφραξη.
- Έγκριση ή βεβαίωση της Πυροσβεστικής Υπηρεσίας σχετικά με την επάρκεια και καταλληλόλητα των πυροσβεστικών μέσων, όπου απαιτείται.
- Λοιπές άδειες και εγκρίσεις οι οποίες κατά περίπτωση απαιτούνται από άλλες Δημόσιες Αρχές και σχετίζονται με τη φύση των εμπορευμάτων που πρόκειται να αποθηκευτούν.
- Λογιστικό σχέδιο παρακολούθησης των εμπορευμάτων.

γ) Η αρμόδια Τελωνειακή Περιφέρεια, αφού εξετάσει την αίτηση του ενδιαφερομένου, προβαίνει στην έκδοση της εν λόγω άδειας ή στην αιτιολογημένη απόρριψη αυτής.

Για την απόκτηση της άδειας λειτουργίας της αποθήκης απαιτούνται επίσης:

α) Κατάθεση εγγύησης, η οποία εκδίδεται σύμφωνα με το άρθρο 89 του Ενωσιακού Τελωνειακού Κώδικα (Καν. 952/13).

β) Καταβολή διοικητικού κόστους για την λειτουργία της αποθήκης, το οποίο είναι ανάλογο του εμβαδού της αποθήκης και υπολογίζεται σε 500€ για κάθε στεγασμένο χώρο μέχρι 1.000 τ.μ. ή υπαίθριο χώρο μέχρι 10.000 τ.μ. Σε περίπτωση υπέρβασης των παραπάνω ορίων, το διοικητικό κόστος αυξάνεται με ανάλογο επιμερισμό του ανωτέρω ποσού, ενώ το συνολικό ποσό δεν μπορεί να υπερβεί τα 3.000€ για κάθε άδεια αποθήκης αποταμίευσης.

Για τη λειτουργία των αποθηκών τελωνειακής αποταμίευσης απαιτούνται, τόσο η τήρηση της λογιστικής αποθήκης από τον διαχειριστή, όπου καταγράφονται πληροφορίες σχετικές με την διακίνηση των αποταμιευμένων εμπορευμάτων, όπως τα στοιχεία των παραστατικών εισόδου και εξόδου, οι αποταμιευμένες ποσότητες κλπ, όσο και η κατάθεση κατάστασης αποθεμάτων στο Τελωνείο Ελέγχου σε μηνιαία βάση.

Για την είσοδο των εμπορευμάτων στην αποθήκη απαιτείται καταρχήν η προσκόμισή τους στο Τελωνείο, όπου κατατίθεται από τον κάτοχό τους διασάφηση αποταμίευσης. Μετά από την ολοκλήρωση των ελέγχων από το Τελωνείο εκδίδεται άδεια παραλαβής των εμπορευμάτων. Τότε, τα εμπορεύματα μπορούν να οδηγηθούν στην εγκεκριμένη αποθήκη τελωνειακής αποταμίευσης, όπου και παραμένουν στην κατάσταση που εισήχθησαν.

Κατά την παραμονή των εμπορευμάτων στην αποθήκη τελωνειακής αποταμίευσης, αυτά μπορούν, κατόπιν σχετικής έγκρισης της αρμόδιας Τελωνειακής Αρχής, να υποβάλλονται στις συνήθεις εργασίες του Παραρτήματος 71-03 του Καν. (ΕΕ) 2446/15, να εξέρχονται προσωρινά από αυτή, προκειμένου να υποβάλλονται στις εν λόγω συνήθεις εργασίες ή για οποιοδήποτε άλλο τεκμηριωμένο λόγο, καθώς και να συναποθηκεύονται με ενωσιακά εμπορεύματα αρκεί

να είναι δυνατή, ανά πάσα στιγμή, η εξακρίβωση του τελωνειακού χαρακτήρα των εμπορευμάτων.

Για να εξέλθουν τα εμπορεύματα από την αποθήκη πρέπει να κατατεθεί διασάφηση, με την οποία αυτά επανεξάγονται ή υπάγονται σε άλλο τελωνειακό καθεστώς (θέση σε ελεύθερη κυκλοφορία και ανάλωση, διαμετακόμιση, θέση σε ελεύθερη κυκλοφορία και άμεση αποστολή σε άλλο κράτος-μέλος, τελειοποίηση προς επανεξαγωγή κλπ.). Στην περίπτωση εξόδου των εμπορευμάτων από την αποθήκη, προκειμένου να διατεθούν στην κατανάλωση, πρέπει να γίνει καταβολή των αναλογουσών δασμοφορολογικών επιβαρύνσεων. Το Τελωνείο διενεργεί τους ελέγχους που απαιτούνται και εκδίδει άδεια παραλαβής των εμπορευμάτων. Βάσει αυτής της άδειας μπορούν να εξέλθουν από την αποθήκη.

Επίσης, τα εμπορεύματα που προέρχονται από καθεστώς τελωνειακής αποταμίευσης μπορούν να καταστρέφονται ή να εγκαταλείπονται υπέρ του Δημοσίου.

Το καθεστώς τελωνειακής αποταμίευσης διέπεται από τις ακόλουθες διατάξεις:
- Άρθρα 210-225 (οριζόντιες διατάξεις των ειδικών καθεστώτων) και 237-242 του Καν. (ΕΕ) 952/13 για τη θέσπιση Ενωσιακού Τελωνειακού Κώδικα.
- Άρθρα 161-183 (οριζόντιες διατάξεις των ειδικών καθεστώτων) και 201-203 του Καν. (ΕΕ) 2446/15, όσον αφορά λεπτομερείς κανόνες σχετικούς με ορισμένες από τις διατάξεις του Ενωσιακού Τελωνειακού Κώδικα.
- Άρθρα 258-271 (οριζόντιες διατάξεις των ειδικών καθεστώτων) του Καν. (ΕΕ) 2447/15 για τη θέσπιση λεπτομερών κανόνων εφαρμογής ορισμένων διατάξεων του Ενωσιακού Τελωνειακού Κώδικα.
- Άρθρα 22-23 του Καν. (ΕΕ) 341/16, όσον αφορά μεταβατικούς κανόνες για ορισμένες διατάξεις του Ενωσιακού Τελωνειακού Κώδικα.
- Η αριθ. ΔΔΘΤΟΚ Δ 1026126 ΕΞ 2017/27.1.2017 (Β' 810, ΑΔΑ: 7ΜΗ5Η-ΔΔ3) απόφαση «Εφαρμογή του ειδικού καθεστώτος τελωνειακής αποταμίευσης».
- Η αριθ. ΔΔΘΤΟΚ Δ 1046606 ΕΞ 2017/24.3.2017 (ΑΔΑ: 6ΡΙΗΗ-ΞΕ8) εγκύκλιος «Κοινοποίηση της αριθμ. ΔΔΘΤΟΚ Δ 1026126 ΕΞ 2017/27-1-2017 Απόφασης Διοικητή ΑΑΔΕ "Εφαρμογή του ειδικού καθεστώτος τελωνειακής αποταμίευσης» (ΦΕΚ 810/Β/2017) και παροχή οδηγιών"».
- Η αριθ. Α.1002/28-12-2022 απόφαση «Τροποποίηση της υπό στοιχεία ΔΔΘΤΟΚ Δ 1026126 ΕΞ 2017/27-01-2017 απόφασης του Διοικητή της ΑΑΔΕ «Εφαρμογή του ειδικού καθεστώτος τελωνειακής αποταμίευσης (Β΄810)» (Β΄10, ΑΔΑ:6Π4Λ46ΜΠ3Ζ-40Λ).
- Η αριθ. Ε.2001/28-12-2022 (ΑΔΑ:Ψ5ΛΦ46ΜΠ3Ζ-Φ7Λ) εγκύκλιος «Παροχή συμπληρωματικών οδηγιών για το ειδικό καθεστώς της τελωνειακής αποταμίευσης».

9 ΑΠΟΘΗΚΕΣ ΑΝΕΦΟΔΙΑΣΜΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 37 ΚΑΝ. (ΕΚ) 612/09

Οι αποθήκες ανεφοδιασμού του άρθρου 37 του Καν. (ΕΚ) 612/09, είναι οι χώροι στους οποίους εισέρχονται κοινοτικά προϊόντα της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής (Κ.Α.Π.), τα οποία δικαιούνται επιστροφής κατά την εξαγωγή.

Δικαίωμα σύστασης αποθήκης ανεφοδιασμού του άρθρου 37 του Καν. (ΕΚ) 612/09 κατέχουν τα πρόσωπα που ασκούν επαγγελματική δραστηριότητα και, κυρίως, οι εφοδιαστικές επιχειρήσεις.

Για την απόκτηση έγκρισης λειτουργίας αποθήκης ανεφοδιασμού του άρθρου 37 του Καν. (ΕΚ) 612/09 πρέπει να πραγματοποιηθούν οι παρακάτω ενέργειες:

α) Ο ενδιαφερόμενος απευθύνεται στο Τελωνείο στο οποίο υπάγονται, κατά χωρική αρμοδιότητα, οι αποθηκευτικές εγκαταστάσεις, για τις οποίες ζητείται η έγκριση λειτουργίας αποθήκης ανεφοδιασμού, προκειμένου το Τελωνείο να διενεργήσει αυτοψία των χώρων.

β) Μετά από την αυτοψία, ο ενδιαφερόμενος απευθύνεται στην αρμόδια Τελωνειακή Περιφέρεια (σύμφωνα με τις οδηγίες που του δίδονται από το Τελωνείο), όπου συμπληρώνει την αίτηση για την έγκριση λειτουργίας της αποθήκης.

Μαζί με την αίτηση συνυποβάλλονται και τα ακόλουθα δικαιολογητικά:

- υπεύθυνη δήλωση, με την οποία ο εναποθηκευτής δεσμεύεται ότι θα φορτώνει τα προϊόντα ως έχουν ή κατεψυγμένα ή και συσκευασμένα για ανεφοδιασμό στην Κοινότητα των πλοίων που προορίζονται για την θαλάσσια ναυσιπλοΐα, των αεροσκαφών που εξυπηρετούν τις διεθνείς γραμμές, συμπεριλαμβανομένων και των ενδοκοινοτικών γραμμών και των εξεδρών γεώτρησης,
- καταστατικό - έναρξη επιτηδεύματος,
- απόσπασμα ποινικού μητρώου του νόμιμου εκπροσώπου του εναποθηκευτή,
- τοπογραφικό σχέδιο και άδεια ανέγερσης του κτιρίου,
- πιστοποιητικό πυροσβεστικής κάλυψης,
- έγγραφα κυριότητας ή μίσθωσης του χώρου,
- λογιστικό σχέδιο παρακολούθησης των εμπορευμάτων,
- έγκριση εφαρμογής απλοποιημένων διαδικασιών κατά τον εφοδιασμό.

Για την απόκτηση της έγκρισης λειτουργίας της αποθήκης απαιτείται, επίσης, κατάθεση εγγυητικής επιστολής στο Τελωνείο, η οποία καλύπτει το 20% των δασμοφορολογικών επιβαρύνσεων των εμπορευμάτων, που βρίσκονται ανά πάσα στιγμή στην αποθήκη.

Είναι δυνατή η ταυτόχρονη λειτουργία αποθήκης ανεφοδιασμού του άρθρου 37 του Καν. (ΕΚ) 612/09 και αποθήκης τελωνειακής αποταμίευσης στον ίδιο χώρο, υπό την προϋπόθεση ότι ο διαχειριστής της αποθήκης κατέχει τις σχετικές άδειες και εγκρίσεις που απαιτούνται.

Τα κοινοτικά προϊόντα της Κ.Α.Π, τα οποία δικαιούνται επιστροφής κατά την εξαγωγή, εισέρχονται και τοποθετούνται στην αποθήκη υπό την κάλυψη παραστατικού εξαγωγής, το οποίο έχει κατατεθεί και έχει γίνει αποδεκτό από το αρμόδιο Τελωνείο.

Με την είσοδο των εμπορευμάτων στην αποθήκη ανεφοδιασμού, η οποία βρίσκεται υπό τελωνειακό έλεγχο, το Τελωνείο ενημερώνει τον αρμόδιο Οργανισμό Πληρωμών & Ελέγχου Κοινοτικών Ενισχύσεων Προσανατολισμού & Εγγυήσεων (Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε.), ο οποίος προκαταβάλει στον δικαιούχο το ποσό της επιδότησης που δικαιούται.

Τα προϊόντα που εξέρχονται από τις αποθήκες ανεφοδιασμού μπορούν να πάρουν μόνο έναν προορισμό, δηλαδή να αποτελέσουν εφόδια πλοίων, αεροσκαφών ή εξεδρών γεώτρησης.
Για την έξοδο των εμπορευμάτων από την αποθήκη ανεφοδιασμού, ο ενδιαφερόμενος συμπληρώνει ένα Δελτίο Παράδοσης Επιδοτούμενων Εφοδίων, το οποίο μπορεί ταυτόχρονα να είναι και Δελτίο Αποστολής και οδηγεί τα προϊόντα στο πλοίο, στο αεροσκάφος ή στην εξέδρα γεώτρησης, όπου γίνεται πράξη παράδοσης-παραλαβής, ενώ μπορεί κατά την φόρτωση να υποστεί και τελωνειακό έλεγχο.

Κατά την διάρκεια της εναποθήκευσης, υπάρχει η δυνατότητα μεταφοράς των εμπορευμάτων σε άλλη αποθήκη ανεφοδιασμού, εντός της χώρας ή της Κοινότητας, υπό την κάλυψη παραστατικού Τ5, το οποίο κατατίθεται στο Τελωνείο, πριν από την έξοδο των προϊόντων από την αποθήκη.
Στην περίπτωση που τα αποθηκευμένα προϊόντα δεν μπορούν να πάνε στον προορισμό τους για οποιοδήποτε λόγο (όπως, στις περιπτώσεις που παρήλθε η ημερομηνία λήξεως τους), ο κάτοχος είναι υποχρεωμένος να επιστρέψει το ποσό των δασμών προσαυξημένο κατά 20% ή προσαυξημένο κατά 40%, σε περίπτωση που η επιστροφή έχει γίνει σε άλλο κράτος-μέλος, λόγω του ότι οι επιδοτήσεις είχαν προκαταβληθεί ωσάν το εμπόρευμα να είχε γίνει ήδη εφόδιο.

Οι διατάξεις που αφορούν στις αποθήκες ανεφοδιασμού του άρθρου 37 του Καν. (ΕΚ) 612/09 είναι:
- Το άρθρο 37 του Καν. (ΕΚ) 612/09 για τις κοινές λεπτομέρειες εφαρμογής του καθεστώτος των επιστροφών κατά την εξαγωγή για τα γεωργικά προϊόντα.
- Η αριθ. Τ.1950/42/Γ0019/03/14-4-2003 Α.Υ.Ο. «Αποθήκες ανεφοδιασμού άρθρου 40 Καν. (Ε.Κ.) 800/99» (Β’ 510).

10 ΕΛΕΥΘΕΡΕΣ ΖΩΝΕΣ

10.1 Γενικές πληροφορίες

Οι Ελεύθερες Ζώνες αποτελούν ειδικό καθεστώς και λειτουργούν σε τμήματα του τελωνειακού εδάφους της Κοινότητας, χωρισμένα από το υπόλοιπο εν λόγω τελωνειακό έδαφος, εντός των οποίων, αφενός τα εισερχόμενα μη ενωσιακά εμπορεύματα δεν υπόκεινται σε δασμοφορολογικές και λοιπές επιβαρύνσεις, καθώς και μέτρα εμπορικής πολιτικής, εφόσον τα μέτρα αυτά δεν αφορούν σε απαγόρευση εισόδου-εξόδου προς/από το τελωνειακό έδαφος της Ε.Ε., αφετέρου τα εγχώρια ή τελούντα σε ελεύθερη κυκλοφορία εμπορεύματα αποτελούν, κατά κανόνα, αντικείμενα εξαγωγής.
Ο ενδιαφερόμενος για την ίδρυση Ελεύθερης Ζώνης υποβάλλει αίτηση στη Γενική Διεύθυνση Τελωνείων & Ειδικών Φόρων Κατανάλωσης (Γ.Δ.Τ. & Ε.Φ.Κ.) της ΑΑΔΕ, η οποία συνοδεύεται από μελέτη σκοπιμότητας, στην οποία αναλύονται:

α) η προσδοκώμενη συμβολή της Ελεύθερης Ζώνης στην αύξηση της εμπορευματικής διακίνησης μη ενωσιακών εμπορευμάτων, σε συνδυασμό με τα αναμενόμενα, γενικότερα, οικονομικά οφέλη από την λειτουργία της,

β) ο προβλεπόμενος και/ή υπάρχων όγκος διακινούμενων μη ενωσιακών εμπορευμάτων μέσω της προτεινόμενης Ελεύθερης Ζώνης,

γ) τα παρεχόμενα εχέγγυα για την σωστή διοίκηση ή εκμετάλλευση της Ελεύθερης Ζώνης, καθώς και για την σωστή διαχείριση των εμπορευμάτων.

Με την απόφαση ίδρυσης της Ελεύθερης Ζώνης, ορίζεται ο Φορέας Διαχείρισης της Ελεύθερης Ζώνης, καθώς και το γενικό πλαίσιο λειτουργίας της.
Η λειτουργία της Ελεύθερης Ζώνης αρχίζει μετά από την έκδοση απόφασης έναρξης λειτουργίας της από την ΑΑΔΕ, που χορηγείται μετά την έκδοση Άδειας Εγκεκριμένου Οικονομικού Φορέα ως προς την ασφάλεια και προστασία και έγκρισης τήρησης λογιστικής αποθήκης από την αρμόδια Τελωνειακή Περιφέρεια.

10.2 Χαρακτηριστικά των Ελευθέρων Ζωνών

Ένα βασικό χαρακτηριστικό της Ελεύθερης Ζώνης είναι η ύπαρξη περίφραξης, της οποίας η περίμετρος και τα σημεία εισόδου-εξόδου, τα οποία καθορίζονται από την αρμόδια Τελωνειακή Αρχή, υπόκεινται σε τελωνειακή επιτήρηση.
Τα πρόσωπα, καθώς και τα οχήματα που εισέρχονται στην Ελεύθερη Ζώνη υποβάλλονται σε έλεγχο και μπορεί να απαγορευθεί η είσοδός τους, εφόσον δεν παρέχουν τα απαραίτητα εχέγγυα.
Ο έλεγχος των εισερχόμενων και εξερχόμενων εμπορευμάτων ενεργείται από την αρμόδια Τελωνειακή Αρχή στα σημεία εισόδου-εξόδου της Ελεύθερης Ζώνης, γι' αυτό πρέπει να προσκομίζονται και να κατατίθενται, κατά περίπτωση, στον οριζόμενο τελωνειακό υπάλληλο, αντίγραφα των εγγράφων μεταφοράς.
Η διάρκεια παραμονής των εμπορευμάτων στην Ελεύθερη Ζώνη είναι απεριόριστη.

Στην Ελεύθερη Ζώνη μπορούν να εισέρχονται ενωσιακά και μη ενωσιακά εμπορεύματα.

Τα εμπορεύματα μπορούν να εισέρχονται στην Ελεύθερη Ζώνη:

- Άμεσα, δηλαδή απευθείας από τη θάλασσα, οπότε σε αυτή την περίπτωση δεν πραγματοποιούνται τελωνειακές διατυπώσεις, όμως, ο διαχειριστής είναι υποχρεωμένος πριν την άφιξη του φορτίου να υποβάλλει σε ηλεκτρονικό αρχείο δηλωτικό στο Τελωνείο Ελέγχου και εν συνεχεία να κάνει τις σχετικές εγγραφές στη λογιστική αποθήκης.
- Έμμεσα, δηλαδή όταν η είσοδος πραγματοποιείται από σημείο που επικοινωνεί με το τελωνειακό έδαφος της Ε.Ε. Τα εμπορεύματα αυτά, εισέρχονται στην Ελεύθερη Ζώνη και εγγράφονται στη λογιστική αποθήκης, όπως και στην προηγούμενη περίπτωση.

Ο βασικός σκοπός ίδρυσης μίας Ελεύθερης Ζώνης είναι, κατά κύριο λόγο, η αποθήκευση μη ενωσιακών εμπορευμάτων και η εξυπηρέτηση του διεθνούς εμπορίου, με παράλληλη, όμως, διασφάλιση των δημοσιονομικών συμφερόντων.

Εντός της Ελεύθερης Ζώνης επιτρέπεται η άσκηση δραστηριοτήτων βιομηχανικής ή εμπορικής φύσης ή παροχής υπηρεσιών, με προηγούμενη, όμως, ενημέρωση των Τελωνειακών Αρχών.

Στην Ελεύθερη Ζώνη μπορούν να εγκατασταθούν διάφορες επιχειρήσεις, οι οποίες δραστηριοποιούνται εντός αυτής, με την υποχρέωση τήρησης λογιστικής αποθήκης, η οποία εγκρίνεται από την αρμόδια Τελωνειακή Περιφέρεια, ύστερα από υποβολή σχετικής αίτησης.

10.3 Ελεύθερες Ζώνες στην Ελλάδα

Στην Ελλάδα υπάρχουν και λειτουργούν 4 Ελεύθερες Ζώνες:

1) Ελεύθερη Ζώνη Λιμένα Πειραιώς, με Φορέα Διαχείρισης, την εταιρία «Οργανισμός Λιμένος Πειραιώς Α.Ε.».

2) Ελεύθερη Ζώνη Λιμένα Θεσσαλονίκης, με Φορέα Διαχείρισης την εταιρία «Οργανισμός Λιμένος Θεσσαλονίκης Α.Ε.».

3) Ελεύθερη Ζώνη Λιμένα Ηρακλείου, με Φορέα Διαχείρισης την εταιρία «Οργανισμός Λιμένος Ηρακλείου Α.Ε.».

4) Ελεύθερη Ζώνη Λιμένα Αστακού Αιτωλοακαρνανίας, με Φορέα Διαχείρισης την εταιρία «ΑΚΑΡΠΟΡΤ Α.Ε.»

10.4 Σχετικές διατάξεις

Οι διατάξεις που διέπουν τη λειτουργία των Ελευθέρων Ζωνών είναι οι εξής:

- Άρθρα 210-225 (οριζόντιες διατάξεις των ειδικών καθεστώτων) και 237-239, 243-249 του Καν. (ΕΕ) 952/13 για τη θέσπιση Ενωσιακού Τελωνειακού Κώδικα.

- Άρθρα 161-183 (οριζόντιες διατάξεις των ειδικών καθεστώτων) του Καν. (ΕΕ) 2446/15, όσον αφορά σε λεπτομερείς κανόνες σχετικούς με ορισμένες από τις διατάξεις του Ενωσιακού Τελωνειακού Κώδικα.
- Άρθρα 258-271 (οριζόντιες διατάξεις των ειδικών καθεστώτων) του Καν. (ΕΕ) 2447/15 για τη θέσπιση λεπτομερών κανόνων εφαρμογής ορισμένων διατάξεων του Ενωσιακού Τελωνειακού Κώδικα.
- Το άρθρο 39 του ν. 2960/2001 «Εθνικός Τελωνειακός Κώδικας», όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.
- Η αριθ. ΔΔΘΕΚΑ Δ 1144720 ΕΞ2018/27-9-2018 (Β' 4513/15-10-18, ΑΔΑ: ΩΠΨΨ46ΜΠ3Ζ-ΗΑ7) απόφαση «Ίδρυση και λειτουργία των Ελευθέρων Ζωνών».
- Η Ε.2176/25-9-2019 εγκύκλιος, «Οδηγίες για την διακίνηση εμπορευμάτων προς/από την Ελεύθερη Ζώνη - Εφαρμογή της αριθ. ΔΔΘΕΚΑ Δ 1144720 ΕΞ2018/27-9-18 Απόφασης Διοικητή ΑΑΔΕ (ΦΕΚ 4513/Β/15-10-18-ΑΔΑ:ΩΠΨΨ46ΜΠ3Ζ-ΗΑ7) με θέμα «Ίδρυση και λειτουργία των Ελευθέρων Ζωνών» (ΑΔΑ:644Α46ΜΠ3Ζ-ΚΟΦ).

11 ΠΡΟΣΩΡΙΝΗ ΕΙΣΑΓΩΓΗ

11.1 Γενικές πληροφορίες

Με το καθεστώς της προσωρινής εισαγωγής, επιτρέπεται η εισαγωγή, χωρίς την είσπραξη των αναλογούντων δασμών και λοιπών φόρων, των μεταφορικών μέσων ιδιωτικής χρήσης (επιβατικών οχημάτων με κινητήρα και των οχημάτων που ρυμουλκούνται από αυτά, σκαφών αναψυχής, αεροπλάνων και αλόγων ιππασίας), τα οποία προορίζονται να παραμείνουν προσωρινά στη χώρα και στη συνέχεια να επανεξαχθούν, μέσα στην προβλεπόμενη, κατά περίπτωση, προθεσμία.
Στο εν λόγω καθεστώς τίθενται και τα είδη ατομικής χρήσης, που εισάγουν τα δικαιούχα προσωρινής εισαγωγής πρόσωπα, καθώς, επίσης, τα συνήθη ανταλλακτικά**,** εξαρτήματα και εξοπλισμός, που εισάγονται μαζί με τα μεταφορικά μέσα**.**

Α. Δικαιούχα πρόσωπα είναι:
α) Πρόσωπα με συνήθη κατοικία στο εξωτερικό που επισκέπτονται προσωρινά την Ελλάδα (Τουρίστες):
Το δικαίωμα προσωρινής εισαγωγής-χρησιμοποίησης χορηγείται στην κατηγορία αυτή για μέσα μεταφοράς και είδη ατομικής χρήσης, με τους εξής ειδικότερους όρους:
- το πρόσωπο να έχει την συνήθη κατοικία του εκτός Ελλάδας ,
- να έρχεται προσωρινά στην Ελλάδα,
- να χρησιμοποιεί το μέσο μεταφοράς και τα είδη ατομικής χρήσης για ιδιωτική του χρήση.

Η **διάρκεια παραμονής** στο καθεστώς προσωρινής εισαγωγής-χρησιμοποίησης ορίζεται **στους έξι (6) μήνες**, συνεχείς ή όχι, ανά δωδεκάμηνο.
Σε έκτακτες περιστάσεις τα αρμόδια Τελωνεία μπορούν, κατά την κρίση τους, να χορηγήσουν επί πλέον παράταση μέχρι δεκαπέντε (15) ημέρες.
Ειδικά, τα επιβατικά οχήματα που εισάγονται-μεταφέρονται προσωρινά από πρόσωπα με συνήθη κατοικία στο εξωτερικό, που δεν ασκούν επαγγελματική δραστηριότητα στην Ελλάδα, εφόσον δεν επανεξάγονται-επαναποστέλλονται με την λήξη της διάρκειας των (6) μηνών, πρέπει να ακινητοποιούνται, ύστερα από αίτηση του δικαιούχου στην αρμόδια Τελωνειακή Αρχή και να παραμένουν ακινητοποιημένα το λιγότερο (6) μήνες και το ανώτερο (24) μήνες.
Η κατά τα παραπάνω ακινητοποίηση γίνεται, ύστερα από αίτηση του δικαιούχου προσώπου στην κατά τόπο αρμόδια Τελωνειακή Αρχή, σε χώρους στάθμευσης, που κατά την κρίση του πληρούν τους όρους ασφαλείας και αφού κατατεθεί εγγύηση αξιόχρεου τρίτου προσώπου, που να καλύπτει τους αναλογούντες στο όχημα δασμούς και φόρους.
Για να μπορέσει ο δικαιούχος να κυκλοφορήσει εκ νέου το ακινητοποιημένο επιβατικό όχημα πρέπει, κατά το τελευταίο 12μηνο πριν από την άρση της ακινητοποίησης του οχήματος, να αποδεικνύει ότι είχε τη συνήθη κατοικία του στο εξωτερικό, δηλαδή ότι παρέμεινε ο δικαιούχος στο εξωτερικό επί εκατόν ογδόντα πέντε (185) ημέρες τουλάχιστον μετά από τη ακινητοποίηση του οχήματος.
Αν παρέλθουν εικοσιτέσσερις (24) μήνες από την ακινητοποίηση, το όχημα κηρύσσεται αζήτητο.

Αν ο δικαιούχος άρει την ακινητοποίηση του οχήματος πριν από τους 24 μήνες και έχει δικαίωμα κυκλοφορίας, μπορεί να το κυκλοφορήσει εκ νέου για 6 μήνες με καταβολή τελών κυκλοφορίας για όλο το διάστημα αυτό.

β) Πρόσωπα που έχουν τη συνήθη κατοικία τους στο εξωτερικό και έρχονται προσωρινά στην Ελλάδα, αποκλειστικά και μόνο για να σπουδάσουν σε ανώτερα ή ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα ή σχολές επιμόρφωσης, που ανήκουν σε Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου.

Η διάρκεια παραμονής των ειδών στο καθεστώς προσωρινής εισαγωγής περιορίζεται στην πραγματική διάρκεια των σπουδών, ενώ το έτος σπουδών θα υπολογίζεται με αφετηρία την 1η Οκτωβρίου κάθε έτους και θα τελειώνει την 30η Σεπτεμβρίου του επόμενου έτους.

γ) Πρόσωπα που έχουν τη συνήθη κατοικία τους στο εξωτερικό και έρχονται προσωρινά στην Ελλάδα, αποκλειστικά και μόνο για μετεκπαίδευση ή ειδίκευση σε ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα ή σχολές επιμόρφωσης, που ανήκουν σε Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου ή Πανεπιστημιακές κλινικές.

Η διάρκεια παραμονής των ειδών στο καθεστώς προσωρινής εισαγωγής ορίζεται σε τέσσερα (4) έτη, από την έναρξη της μετεκπαίδευσης ή ειδίκευσης.

δ) Αλλοδαποί υπήκοοι που έχουν τη συνήθη κατοικία τους στο εξωτερικό και έρχονται προσωρινά στην Ελλάδα, με σκοπό να εργαστούν, σε εκτέλεση σύμβασης ορισμένου χρόνου με το Ελληνικό Δημόσιο, Οργανισμούς Δημοσίου Δικαίου, Νομικά Πρόσωπα που εποπτεύονται από το Δημόσιο, σε αλλοδαπά Εμπορικά ή Βιομηχανικά Επιμελητήρια ή σε εγκατεστημένους στην Ελλάδα ξένους κρατικούς Οργανισμούς και Ινστιτούτα, που προσφέρουν ιδιαίτερα εξειδικευμένη εργασία προσωρινής μορφής.

Η διάρκεια παραμονής των ειδών στο καθεστώς προσωρινής εισαγωγής ορίζεται για όσο διάστημα διαρκεί η σύμβαση.

ε) Αλλοδαποί υπήκοοι που έχουν τη συνήθη κατοικία τους στο εξωτερικό και έρχονται προσωρινά στην Ελλάδα, για να εργαστούν με σύμβαση ορισμένου χρόνου, ως διδακτικό προσωπικό σε ανώτερα και Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα της Ελλάδας ή σε ιδρύματα που λειτουργούν στην χώρα μας με βάση διμερείς μορφωτικές συμφωνίες.

Η διάρκεια παραμονής των ειδών στο καθεστώς προσωρινής εισαγωγής ορίζεται για όσο διάστημα διαρκεί η σύμβαση.

στ) Οι υπηρετούντες στο εξωτερικό υπάλληλοι του Υπουργείου Εξωτερικών καθώς και οι εξομοιούμενοι με αυτούς υπάλληλοι που επιστρέφουν προσωρινά στην Ελλάδα για εκτέλεση υπηρεσίας.

Η διάρκεια παραμονής των ειδών στο καθεστώς προσωρινής εισαγωγής ορίζεται για διάστημα μέχρι πέντε (5) έτη, από την ημερομηνία άφιξης των υπαλλήλων στην Ελλάδα, για εκτέλεση υπηρεσίας, με την προϋπόθεση ότι τα παραπάνω πρόσωπα εξακολουθούν να παραμένουν προσωρινά στην Ελλάδα για εκτέλεση υπηρεσίας.

ζ) Τα πρόσωπα με συνήθη κατοικία στην Ελλάδα, που παραμένουν και εργάζονται στο εξωτερικό τουλάχιστον έξι (6) μήνες το δωδεκάμηνο,

Η διάρκεια παραμονής των ειδών στο καθεστώς προσωρινής εισαγωγής ορίζεται σε έξι (6) μήνες, συνεχείς ή όχι ανά δωδεκάμηνο.

η) Οι Έλληνες υπήκοοι με συνήθη κατοικία στην Ελλάδα, που σπουδάζουν στο εξωτερικό ως φοιτητές, σπουδαστές ή μετεκπαιδευόμενοι σε σχολές εξωτερικού, εφόσον παραμένουν για σπουδές εκτός Ελλάδος κατά το μεγαλύτερο διάστημα του έτους σπουδών.

Η διάρκεια παραμονής των ειδών στο καθεστώς προσωρινής εισαγωγής ορίζεται σε τρεις (3) μήνες, συνεχείς ή όχι ανά ημερολογιακό έτος.

θ) Οι Ελληνικής υπηκοότητας ναυτικοί, που υπηρετούν σε εμπορικά πλοία γραμμών εξωτερικού, τουλάχιστον για έξι (6) μήνες το δωδεκάμηνο, καθώς και οι επαναπατριζόμενοι Έλληνες και ομογενείς πολιτικοί πρόσφυγες.

ι) Μισθωτοί και μη μισθωτοί εργαζόμενοι που έχουν τη συνήθη κατοικία τους στην Ελλάδα, εργάζονται σε άλλο κράτος μέλος της Ε.Ε. και χρησιμοποιούν στην Ελλάδα επιβατικό όχημα ταξινομημένο στο άλλο αυτό κράτος-μέλος, στο όνομα εταιρείας που εδρεύει σε αυτό, δύνανται να υπαχθούν στο καθεστώς προσωρινής εισαγωγής - χρησιμοποίησης Ι.Χ. επιβατικών αυτοκινήτων, εφόσον:

- η σύμβαση εργασίας προβλέπει τη χορήγηση αυτοκινήτου ως πρόσθετη παροχή,
- το εταιρικό όχημα δεν χρησιμοποιείται κατά τρόπο μόνιμο εντός της Ελλάδος,
- η μη επαγγελματική χρήση του εταιρικού οχήματος έχει δευτερεύοντα χαρακτήρα σε σχέση με την επαγγελματική χρήση του και προβλέπεται ρητά στη σύμβαση εργασίας, αποτελώντας μέρος, από οικονομικής απόψεως, της αμοιβής του εργαζομένου και
- το όχημα καλύπτεται ασφαλιστικά στην Ελλάδα.

Β. Μεταφορικά μέσα ιδιωτικής χρήσης και είδη ατομικής χρήσης που μπορούν να παραληφθούν με το καθεστώς της προσωρινής εισαγωγής-χρησιμοποίησης.

Μεταφορικά μέσα θεωρούνται:

-Τα επιβατικά οχήματα ιδιωτικής χρήσης, ήτοι τα επιβατικά αυτοκίνητα μέχρι εννέα (9) θέσεις, περιλαμβανομένου και του οδηγού ή αυτοκινούμενα τροχόσπιτα με τα ρυμουλκούμενά τους.

- Οι μοτοσικλέτες ή τα μοτοποδήλατα (αποκλείονται τα οχήματα δημόσιας χρήσης).
- Τα σκάφη αναψυχής ιδιωτικής χρήσης.
- Τα αεροπλάνα ιδιωτικής χρήσης.
- Τα άλογα ιππασίας.

Είδη ατομικής χρήσης θεωρούνται τα είδη που έχει ο επισκέπτης στις προσωπικές του αποσκευές, τις οποίες παρουσιάζει στο Τελωνείο κατά την άφιξή του και προορίζονται για τις ανάγκες κατά την προσωρινή παραμονή του στην Ελλάδα, όπως:

- Τα είδη ρουχισμού.
- Η φωτογραφική μηχανή.
- Η φορητή κινηματογραφική μηχανή λήψεως.
- Η φορητή VIDEO CAMERA.
- Το φορητό ραδιόφωνο.
- Το κασετόφωνο.
- Το φορητό μουσικό όργανο.
- Η σκηνή και ο εξοπλισμός κατασκηνώσεως.
- Τα είδη αθλήσεως (WIND SURFING, σκι, ποδήλατο, ρακέτες τένις κ.λπ.).
- Ο προσωπικός ηλεκτρονικός υπολογιστής.

Τα επιβατικά οχήματα, κατά την είσοδό τους στη Ελλάδα, πρέπει:

α) να φέρουν επίσημες πινακίδες κυκλοφορίας κανονικής ή προσωρινής σειράς της χώρας, που έχει εκδώσει την άδεια κυκλοφορίας τους και

β) να συνοδεύονται από την άδεια κυκλοφορίας, που έχει εκδώσει η χώρα, στην οποία έχουν καταχωρηθεί και να είναι ασφαλισμένα.
Εάν κατά την είσοδό τους στην χώρα δεν ισχύει η προσωρινού τύπου άδεια κυκλοφορίας, τότε δεν είναι δυνατή η υπαγωγή τους στο καθεστώς της προσωρινής εισαγωγής-χρησιμοποίησης. Επίσης, δεν επιτρέπεται να κυκλοφορούν ή να παραμένουν στη χώρα με τα παραπάνω καθεστώτα, πέραν της ημερομηνίας ισχύος της άδειας κυκλοφορίας προσωρινού τύπου. Για τη συνέχιση της παραμονής των οχημάτων στο παραπάνω καθεστώς πρέπει οι κάτοχοι να εφοδιάζονται από την αρμόδια Τελωνειακή Αρχή με ελληνικές πινακίδες και άδεια κυκλοφορίας προσωρινού τύπου.
Το δικαιούχο πρόσωπο πρέπει να έχει δίπλωμα οδήγησης επιβατικού οχήματος.

Γ. Περιορισμοί στους οποίους υπόκεινται τα μεταφορικά μέσα και τα είδη ατομικής χρήσης, τα οποία παραλαμβάνονται με το καθεστώς προσωρινής εισαγωγής-χρησιμοποίησης

Τα μεταφορικά μέσα και τα είδη ατομικής χρήσης που τίθενται στο καθεστώς της προσωρινής εισαγωγής, με τις διατάξεις της Δ.247/13/6.4.1988 Α.Υ.Ο. πρέπει να επανεξάγονται το αργότερο την ημερομηνία λήξης του χρόνου παραμονής τους στο καθεστώς που προβλέπεται κατά περίπτωση. Τα ρυμουλκούμενα οχήματα πρέπει να επανεξάγονται μαζί με το κυρίως όχημα.
Παράδειγμα: αν έχει εισαχθεί-μεταφερθεί προσωρινά επιβατικό όχημα Ι.Χ. μαζί με ρυμουλκούμενο τροχόσπιτο, πρέπει να επανεξαχθούν-επαναποσταλούν μαζί, διαφορετικά επιβάλλονται πρόστιμα.
- Τα μεταφορικά μέσα και τα είδη ατομικής χρήσης δεν επιτρέπεται:

- να μεταβιβαστούν,
- να εκμισθωθούν,
- να αποτελέσουν αντικείμενο ενεχύρου ή χρησιδανείου,
- να παραχωρηθεί η χρήση τους σε τρίτους,
- να οδηγούνται (για μέσα μεταφοράς), έστω και για μία μόνον φορά από τρίτους, ανεξάρτητα της υπαιτιότητας ή όχι του δικαιούχου προσώπου.

Δ. Παραβάσεις - Πρόσθετα τέλη (Πρόστιμα):

- Σε περίπτωση εκπρόθεσμης επαναποστολής ή εξαγωγής ή εγκατάλειψης ή καταστροφής ή ακινητοποίησης του οχήματος οφείλεται πρόστιμο για κάθε μέρα καθυστέρησης, ανάλογα με τον κυβισμό του επιβατικού οχήματος, ως ακολούθως:

- **5 €** για επιβατικά οχήματα μέχρι 900 κυβικά εκατοστά, **6 €** για επιβατικά οχήματα από 901 κ.ε. μέχρι 1200 κ.ε., **7,50 €** για επιβατικά οχήματα από 1201 κ.ε. μέχρι 1600κ.ε., **10 €** για επιβατικά οχήματα από 1601 κ.ε. μέχρι 1800 κ.ε., **12,50 €** για επιβατικά οχήματα από 1801 κ.ε. μέχρι 2000 κ.ε., **15 €** για επιβατικά οχήματα από 2001 κ.ε. μέχρι 2500 κ.ε., **20 €** για επιβατικά οχήματα από 2501 κ.ε. μέχρι 3000 κ.ε, **22,50 €** για επιβατικά οχήματα από 3001 κ.ε. μέχρι 4000 κ.ε., **25 €** για επιβατικά οχήματα από 4001 κ.ε. και πάνω.
- **5 €** για μοτοσικλέτες ανεξαρτήτως κυλινδρισμού

Επιβάλλεται πρόστιμο **300 €** στα οχήματα που φέρουν ληγμένες προσωρινού τύπου άδειες και πινακίδες κυκλοφορίας.
Για επιβατικό όχημα, που έχει τεθεί εμπρόθεσμα σε τελωνειακή ακινητοποίηση και μεταγενέστερα έχει λήξει η προθεσμία επανεξαγωγής- επαναποστολής του, δεν οφείλονται πρόστιμα. Με τη λήξη, όμως, της προθεσμίας επανεξαγωγής- επαναποστολής κηρύσσονται αζήτητα και στη συνέχεια περιέρχονται στην κυριότητα του Δημοσίου.
- Σε περίπτωση μεταβίβασης ή εκμίσθωσης οχημάτων, που βρίσκονται στο καθεστώς προσωρινής εισαγωγής- χρησιμοποίησης επιβάλλεται πρόστιμο **900 €**.
- Σε περίπτωση ρήξης, αφαίρεσης, αντικατάστασης και αλλοίωσης των τελωνειακών σφραγίδων, που τίθενται στα οχήματα κατά την ακινητοποίησή τους από τις τελωνειακές αρχές, επιβάλλεται πρόστιμο **500 €**. Αν διαπιστωθεί χιλιομετρική διαφορά, επιβάλλονται, επιπλέον, πρόστιμα ανά ημέρα, όπως αναφέρονται παραπάνω.
- Σε περίπτωση οδήγησης κοινοτικού οχήματος, που τέθηκε σε καθεστώς προσωρινής εισαγωγής-χρησιμοποίησης, από μη δικαιούχο πρόσωπο, επιβάλλεται πρόστιμο **700 €** αν το δικαιούχο πρόσωπο βρισκόταν στη χώρα κατά το χρόνο που συντελέστηκε η παράβαση, διαφορετικά επιβάλλεται εφάπαξ πρόστιμο, ανάλογα με τον κυβισμό του οχήματος, ως ακολούθως:

- **2.500 €** για επιβατικά οχήματα μέχρι 1400 κυβικά εκατοστά, **3.000 €** για επιβατικά οχήματα από 1401 κ.ε. μέχρι 1600 κ.ε., **5.000 €** για επιβατικά οχήματα από 1601 κ.ε. μέχρι 2000 κ.ε., **8.000 €** για επιβατικά οχήματα από 2001 κ.ε. μέχρι 3000 κ.ε., **10.000 €** για επιβατικά οχήματα από 3001 κ.ε. και πάνω.
- **300 €** για μοτοσικλέτες μέχρι 500 κ.ε., **400 €** για μοτοσικλέτες από 501 κ.ε. μέχρι 750 κ.ε., **700 €** για μοτοσικλέτες από 751 κ.ε. μέχρι 1000 κ.ε, **1.000 €** για μοτοσικλέτες από 1001 κ.ε. και πάνω.

- Σε περίπτωση οδήγησης μεταφορικού μέσου τρίτης χώρας, που τέθηκε σε καθεστώς προσωρινής εισαγωγής-χρησιμοποίησης, από μη δικαιούχο πρόσωπο, επιβάλλεται εφάπαξ πρόστιμο **733 €** αν το δικαιούχο πρόσωπο βρισκόταν στην Ελλάδα κατά το χρόνο που συντελέστηκε η παράβαση, διαφορετικά επιβάλλεται το **διπλάσιο** του προστίμου αυτού, επιφυλασσόμενων των περί λαθρεμπορίας διατάξεων του εθνικού τελωνειακού κώδικα.
Κατ' εξαίρεση, επιτρέπεται να οδηγούν τα μεταφορικά μέσα και άλλα πρόσωπα εκτός του δικαιούχου, ύστερα από έγκριση του Τελωνείου και εφόσον τα άλλα πρόσωπα έχουν δικαίωμα προσωρινής εισαγωγής-χρησιμοποίησης μεταφορικών μέσων, με τους ίδιους όρους και προϋποθέσεις, που έχει και ο δικαιούχος, ο οποίος εισήγαγε στο όνομά του το μεταφορικό μέσο.
Για να δοθεί η έγκριση του Τελωνείου, ο δικαιούχος πρέπει να δηλώσει τα τρίτα πρόσωπα που επιθυμεί να οδηγούν το αυτοκίνητό του, τα οποία πρέπει να παρουσιαστούν στο Τελωνείο και να αποδείξουν ότι έχουν το ίδιο ακριβώς δικαίωμα με τον δικαιούχο. Δεν απαιτείται έγκριση του Τελωνείου για την οδήγηση του μεταφορικού μέσου, όταν πρόκειται για τον ή την σύζυγο, τα παιδιά και τους γονείς του δικαιούχου προσώπου, εφόσον βέβαια έχουν και οι συγγενείς του αυτοί, το ίδιο δικαίωμα με τον δικαιούχο.

11.2 Ιδιωτικά πλοία αναψυχής

1) Όταν το ιδιωτικό πλοίο αναψυχής έχει μήκος πάνω από 7 μέτρα, φέρει σημαία τρίτης χώρας και το πρόσωπο που το φέρνει για να το χρησιμοποιήσει, ανεξάρτητα αν είναι ή όχι ο πλοιοκτήτης, έχει τη συνήθη κατοικία του σε τρίτη χώρα, εφοδιάζεται από την αρμόδια Τελωνειακή Αρχή με Δελτίο Κίνησης ισχύος δεκαοκτώ (18) μηνών. Με τη λήξη του δικαιώματος κυκλοφορίας, το πλοίο πρέπει να επανεξάγεται, καταθέτοντας στην αρμόδια Τελωνειακή Αρχή το Δελτίο Κίνησης.
Το Δελτίο Κίνησης χορηγείται στα ιδιωτικά πλοία αναψυχής με σημαία τρίτης (μη κοινοτικής) χώρας, που έχουν ολικό μήκος πάνω από 7 μέτρα, διαθέτουν ή όχι χώρους ενδιαίτησης, έχουν τη δυνατότητα, από τη γενική κατασκευή τους, να χρησιμοποιούνται αποκλειστικά για την εκτέλεση ταξιδιών αναψυχής ή περιήγησης, εφόσον δεν χαρακτηρίζονται επαγγελματικά και υπάγονται στο καθεστώς προσωρινής εισαγωγής ή στα ιδιωτικά πλοία αναψυχής, που δεν υπάγονται στο καθεστώς αυτό, επειδή οι κάτοχοι – χρήστες έχουν τη συνήθη κατοικία τους σε Κράτος – Μέλος της Ε.Ε., αλλά επιθυμούν να πραγματοποιούν ταξίδια αναψυχής στα Ελληνικά χωρικά ύδατα, διατηρώντας παράλληλα σημαία και νηολόγιο τρίτης χώρας.
2) Τα ιδιωτικά σκάφη αναψυχής με ολικό μήκος κάτω από 7 μέτρα, που υπάγονται στο καθεστώς προσωρινής εισαγωγής, εφοδιάζονται με δελτίο προσωρινής εισαγωγής (ΔΕ.Π.Ε.), όπως τα λοιπά μεταφορικά μέσα που τίθενται σε καθεστώς προσωρινής εισαγωγής (Ι.Χ.Ε. αυτοκίνητα, μοτοσικλέτες κλπ.) και όχι με δελτίο κίνησης.

11.3 Δελτίο ΑΤΑ

Το δελτίο ΑΤΑ είναι διεθνές τελωνειακό παραστατικό και τίτλος εγγύησης συγχρόνως, το οποίο χρησιμοποιείται στις εμπορευματικές συναλλαγές μεταξύ της Κοινότητας και των τρίτων χωρών, ανεξαρτήτως του μεταφορικού μέσου που χρησιμοποιείται, για να διευκολύνει τη διέλευση των συνόρων από τελωνειακής πλευράς, αλλά και την προσωρινή εισαγωγή-παραμονή σε ένα κράτος, χωρίς να καταβληθούν οι αναλογούσες δασμοφορολογικές επιβαρύνσεις. Τα Εμπορικά και Βιομηχανικά Επιμελητήρια Αθηνών, Πειραιά, Θεσσαλονίκης, Πάτρας, Καλαμάτας, Καβάλας, Βόλου, Ιωαννίνων, Αγρινίου, Εύβοιας, Ρόδου, Μυτιλήνης, Ηρακλείου, Καστοριάς, Λάρισας, Λευκάδας, Τρικάλων, Έβρου και Χίου είναι εξουσιοδοτημένα για την έκδοση των δελτίων ΑΤΑ και τη χορήγηση αυτών σε φυσικά και νομικά πρόσωπα, τα οποία πληρούν τις απαραίτητες προϋποθέσεις.
Το δελτίο ΑΤΑ εκδίδεται μόνο εφόσον πρόκειται για προσωρινή εξαγωγή-εισαγωγή:

- Επαγγελματικού υλικού,
- Επιστημονικού υλικού,
- Παιδαγωγικού υλικού,
- Εμπορικών δειγμάτων και διαφημιστικού υλικού,
- Ειδών για επίδειξη ή χρησιμοποίηση σε εκθέσεις, πανηγύρεις, συνέδρια.

Το δελτίο ΑΤΑ πρέπει να περιλαμβάνει εμπορεύματα, που προορίζονται για ένα μόνο σκοπό, δηλαδή **δεν μπορεί** να εκδοθεί ένα δελτίο για έκθεση και για επαγγελματικό υλικό.

Ο ενδιαφερόμενος πρέπει να είναι γραμμένος σε ένα Επιμελητήριο και να είναι ταμειακώς εντάξει.

11.4 Σχετικές διατάξεις

Οι διατάξεις που διέπουν την λειτουργία του ανασταλτικού καθεστώτος της προσωρινής εισαγωγής είναι οι εξής:

- Η αριθ. Δ.247/13/1.3.1988 Α.Υ.Ο. (Β' 195), η οποία έχει κυρωθεί με την παράγραφο 4 του άρθρου 11 του ν. 1839/1989 (Α' 90).
- Η αριθ. Δ. 257/139/23-2-2000 Α.Υ.Ο. (Β' 378).
- Άρθρα 210-225, 250-253 του Καν. (ΕΕ) 952/13 περί της θέσπισης Ενωσιακού Τελωνειακού Κώδικα.
- Άρθρα 161-183 και 204-238 του κατ' εξουσιοδότηση Καν. (ΕΕ) 2446/15.
- Άρθρα 258-271 και 322-323 του Εκτελεστικού Καν. (ΕΕ) 2447/15.
- Σύμβαση της Κωνσταντινούπολης «Περί προσωρινής εισαγωγής».

12 ΕΙΔΙΚΟΣ ΠΡΟΟΡΙΣΜΟΣ

12.1 Γενικές πληροφορίες

Ειδικός προορισμός είναι το ειδικό καθεστώς θέσης εισαγομένων (μη κοινοτικών) εμπορευμάτων σε ελεύθερη κυκλοφορία και ανάλωση με πλήρη ή μερική αναστολή δασμού, δηλαδή με ευνοϊκή δασμολογική μεταχείριση, λόγω συγκεκριμένης ειδικής χρήσης τους. Η ευνοϊκή δασμολογική μεταχείριση ισχύει, μόνο, όσον αφορά το συμβατικό δασμό του Κοινού Δασμολογίου, ενώ δεν παρέχεται απαλλαγή από τυχόν δασμούς αντιντάμπινγκ, Φ.Π.Α. κλπ.
Όταν τα εμπορεύματα τίθενται σε ελεύθερη κυκλοφορία με μειωμένο ή μηδενικό εισαγωγικό δασμό, λόγω της χρησιμοποίησής τους για ειδικούς σκοπούς, παραμένουν υπό τελωνειακή επιτήρηση, η οποία λήγει όταν οι όροι που καθορίσθηκαν για την παραχώρηση του μειωμένου ή μηδενικού δασμού, δεν ισχύουν πλέον, όταν τα εμπορεύματα εξαχθούν ή καταστραφούν ή όταν επιτραπεί, έναντι καταβολής των οφειλόμενων δασμών, η χρησιμοποίηση των εμπορευμάτων για σκοπούς άλλους από εκείνους που προβλέπονται για την εφαρμογή του μειωμένου ή μηδενικού εισαγωγικού δασμού.

Για ποια προϊόντα προβλέπεται:
α) βάσει των προκαταρτικών διατάξεων του Κοινού Δασμολογίου:
- για τα είδη που προορίζονται να ενσωματωθούν σε ορισμένα πλοία, πλωτές εξέδρες ή πολιτικά αεροσκάφη, στο πλαίσιο της κατασκευής, επισκευής ή συντήρησής τους ή προορίζονται για χρήση σε αυτά, στα πλαίσια του εξοπλισμού τους και
- για τα ίδια τα πολιτικά αεροσκάφη και τις συσκευές εδάφους για εκπαίδευση στην πτήση,

β) βάσει της δασμολογικής κατάταξης ορισμένων προϊόντων στο Κοινό Δασμολόγιο,
γ) βάσει Κανονισμών ποσοστώσεων και αναστολών.

Άδεια υπαγωγής στο καθεστώς:
Για την εφαρμογή του καθεστώτος του ειδικού προορισμού και κατά συνέπεια την παραμονή των εμπορευμάτων σε τελωνειακή επιτήρηση απαιτείται γραπτή άδεια.
Στην άδεια αναφέρονται μεταξύ άλλων τα εμπορεύματα που παραλαμβάνονται με ειδικό προορισμό, οι εργασίες στις οποίες θα υποβληθούν, τα παράγωγα προϊόντα και ο συντελεστής απόδοσης, όπου είναι δυνατόν να προσδιορισθεί. Η διάρκεια ισχύος δεν υπερβαίνει τα πέντε (5) έτη, ενώ δύναται να ανανεωθεί/τροποποιηθεί.
Υπό εξαιρετικές περιστάσεις, οι Τελωνειακές αρχές δύνανται να επιτρέπουν την χρήση απλοποιημένης άδειας, δηλαδή η διασάφηση θέσης σε ελεύθερη κυκλοφορία, που υποβάλλεται εγγράφως ή με τεχνικές επεξεργασίες δεδομένων, στο πλαίσιο της συνήθους διαδικασίας, να αποτελεί και αίτηση για χορήγηση άδειας.

Λήξη του Καθεστώτος
Τα εμπορεύματα που έχουν τεθεί σε ελεύθερη κυκλοφορία με μηδενικό ή μειωμένο ποσοστό δασμού, λόγω του ειδικού προορισμού τους, παραμένουν υπό τελωνειακή επιτήρηση μέχρις ότου αυτά:

- υπαχθούν στον ειδικό προορισμό τους ή
- τεθούν σε άλλο εγκεκριμένο τελωνειακό προορισμό ή χρήση, δηλαδή καταβολή των οφειλόμενων δασμών, εξαγωγή ή καταστροφή, οπότε λήγει η τελωνειακή επιτήρηση

12.2 Σχετικές διατάξεις

- Άρθρα 210-225, 254 του Καν. (ΕΕ) 952/13, περί της θέσπισης Ενωσιακού Τελωνειακού Κώδικα.
- Άρθρα 161-183 και 239 του κατ' εξουσιοδότηση Καν. (ΕΕ) 2446/15.
- Άρθρα 258-271 του Εκτελεστικού Καν. (ΕΕ) 2447/15.
- Η αριθ. Δ.1538/831/8-11-2000 Α.Υ.Ο. (Β' 1437), όπως τροποποιήθηκε με τις αριθ. Δ.161/103/31-1-2006 Α.Υ.Ο.Ο. (Β' 195) και Δ17 5017464 ΕΞ2011/14-4-2011 Α.Υ.Ο. (Β' 727), περί καθορισμού αρμόδιων αρχών για την εφαρμογή του καθεστώτος του ειδικού προορισμού.
- Η αριθ. ΔΔΘΕΚΑ 1122298 ΕΞ 2017/9.8.2017 απόφαση (Β' 2909, ΑΔΑ: ΩΕ2Μ46ΜΠ3Ζ-Ν29) απόφαση «Εφαρμογή του ειδικού καθεστώτος ειδικού προορισμού».
- Η αριθ. Ε.2056/9.3.2021 (ΑΔΑ: ΨΧΜΛ46ΜΠ3Ζ-ΟΝΜ) εγκύκλιος «Παροχή οδηγιών σχετικά με την εφαρμογή του Ειδικού Καθεστώτος ειδικού προορισμού».

13 ΑΠΑΛΛΑΓΕΣ ΑΠΟ ΤΟΝ ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΟ ΔΑΣΜΟ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΕΜΠΟΡΕΥΜΑΤΩΝ

13.1 Γενικές πληροφορίες

Με τον αριθ. 1186/2009 Κανονισμό του Συμβουλίου της 16ης Νοεμβρίου 2009 για τη θέσπιση του κοινοτικού καθεστώτος τελωνειακών ατελειών καθορίζονται οι περιπτώσεις κατά τις οποίες, λόγω ειδικών συνθηκών, χορηγείται απαλλαγή από εισαγωγικούς δασμούς κατά την εισαγωγή εμπορευμάτων.
Βάσει του κανονισμού αυτού αναγνωρίζεται ότι ειδικές περιστάσεις εισαγωγής δεν απαιτούν την εφαρμογή των συνηθισμένων μέτρων προστασίας της οικονομίας. Στο πλαίσιο αυτό ορίστηκαν οι ειδικές αυτές περιπτώσεις χορήγησης απαλλαγής από το δασμό κατά την οριστική εισαγωγή ορισμένων εμπορευμάτων που προορίζονται για συγκεκριμένες χρήσεις :

- Προσωπικά είδη κατά τη μεταφορά συνήθους κατοικίας, **αρ. 3 επ**.
- Εμπορεύματα αμελητέας αξίας (έως 150 ευρώ), **αρ.23**
- Αγαθά μη εμπορικού χαρακτήρα (αποστολές από ιδιώτη σε ιδιώτη αξίας έως 45 ευρώ), **αρ. 26**
- Επενδυτικά αγαθά, **αρ. 28**
- Εμπορεύματα προσωπικών αποσκευών ταξιδιωτών ΤΧ (εντός των ορίων της αντίστοιχης απαλλαγής από ΦΠΑ), **αρ. 41**
- Αντικείμενα εκπαιδευτικού, επιστημονικού ή μορφωτικού χαρακτήρα, **αρ.42**
- Εμπορεύματα που προορίζονται για φιλανθρωπικούς οργανισμούς, **αρ. 61**
- Γεωργικά, βιολογικά, χημικά, φαρμακευτικά και ιατρικά προϊόντα, **αρ. 53**
- Όργανα και συσκευές που προορίζονται για την ιατρική έρευνα, την ιατρική διάγνωση ή τη θεραπεία, **αρ. 57**
- Παράσημα - Τιμητικά βραβεία, δώρα που λαμβάνονται στα πλαίσια των διεθνών σχέσεων, **αρ. 81 επ.**
- Εμπορεύματα που εισάγονται για εμπορική διαφήμιση, **αρ. 86 επ**.
- Είδη που προορίζονται για εξετάσεις, αναλύσεις, δοκιμές, **αρ. 95**
- Τουριστικά έντυπα, **αρ. 103**
- Καύσιμα και λιπαντικά που περιέχονται στα μηχανοκίνητα οχήματα που εισάγονται στην Ε.Ε., **αρ. 107**
- Είδη που εισάγονται στα πλαίσια διεθνών συμφωνιών (λχ Σύμβαση Βιέννης περί διπλωματικών σχέσεων, Συμφωνίες ίδρυσης ή έδρας αναγνωρισμένων διεθνών οργανισμών κλπ.), **αρ. 128**
- Αναγνώριση του ειδικού καθεστώτος τελωνειακών ατελειών του Αγίου Όρους (κατά τα οριζόμενα στο αρ. 105 του Ελληνικού Συντάγματος), **αρ. 130**
- Απαλλαγές ΝΑΤΟ, **αρ. 131**
- Απαλλαγές στα πλαίσια εφοδιασμού πλοίων και αεροσκαφών, **αρ. 132**

13.2 Σχετικές διατάξεις

1. Κανονισμός (ΕΚ) 1186/09 του Συμβουλίου της 16ης Νοεμβρίου 2009 για τη θέσπιση του κοινοτικού καθεστώτος τελωνειακών ατελειών (ΕΕ L 324/23/10.12.2009).

Εκτελεστικοί Κανονισμοί:

2. Κανονισμός (ΕΕ) 1224/2011 (κωδικοποιημένος), σε αντικατάσταση του Κανονισμού (ΕΟΚ) 2289/1983.
3. Κανονισμός (ΕΕ) 1225/2011 (κωδικοποιημένος), όπως έχει τροποποιηθεί με τον Κανονισμό (ΕΕ) 504/2013 (σε αντικατάσταση του Κανονισμού (ΕΟΚ) 2290/1983).
4. Κανονισμός (ΕΕ) 197/2013 (σε αντικατάσταση του Κανονισμού (ΕΟΚ) 2288/1983 και του Κανονισμού (ΕΕ) 80/2012.
5. Κανονισμός (ΕΟΚ) 3915/1988.

14 ΑΠΑΛΛΑΓΗ ΑΠΟ ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΟΥΣ ΔΑΣΜΟΥΣ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΕΠΑΝΕΙΣΑΓΩΓΗ ΕΜΠΟΡΕΥΜΑΤΩΝ

Το άρθρο 203 του Ευρωπαϊκού Τελωνειακού Κώδικα (Καν.952/2003) θεσπίζει την απαλλαγή από εισαγωγικούς δασμούς, κατόπιν αιτήσεως του ενδιαφερόμενου προσώπου (δηλαδή του διασαφιστή), για μη ενωσιακά εμπορεύματα τα οποία τίθενται σε ελεύθερη κυκλοφορία, υπό το όρο ότι αυτά πληρούν τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

α) Τα εμπορεύματα ήταν αρχικά ενωσιακά που εξήχθησαν από το τελωνειακό έδαφος της Ένωσης και επανεισάγονται στο έδαφός της, εντός χρονικού διαστήματος τριών ετών.

β) Τα εμπορεύματα επανεισάγονται στην κατάσταση στην οποία είχαν εξαχθεί.

γ) Η πλήρωση των συγκεκριμένων προϋποθέσεων τεκμηριώνεται με δικαιολογητικά που προσκομίζει ο διασαφιστής.

14.1 Εξακρίβωση της επανεισαγωγής των εμπορευμάτων στην ίδια κατάσταση

Σύμφωνα με το άρθρο 158 του κατ' εξουσιοδότηση Κανονισμού (ΕΕ) 2446/2015 του Ενωσιακού Τελωνειακού Κώδικα , τα εμπορεύματα δύναται να θεωρηθούν ότι επανεισάγονται στην ίδια κατάσταση εάν:

1) δεν έχουν υποστεί καμία επεξεργασία ή εργασία, ή

2) έχουν υποστεί επεξεργασία ή εργασία μόνο με σκοπό να:

α. αλλάξει η εμφάνισή τους,

β. επιδιορθωθούν,

γ. επανέλθουν σε καλή κατάσταση, ή

δ. διατηρηθούν σε καλή κατάσταση, ή

3) έχουν υποστεί επεξεργασίες και εργασίες άλλες από αυτές που αναφέρονται στο 2) αλλά γίνεται εμφανές μετά από την έναρξη των εργασιών αυτών ότι αυτές είναι ακατάλληλες για την σκοπούμενη χρήση των εμπορευμάτων, ή

4) οποιεσδήποτε από τις επεξεργασίες ή εργασίες που αναφέρονται στα σημεία 2) ή 3) :

α. θα μπορούσαν να καταστήσουν τα εμπορεύματα υποκείμενα σε εισαγωγικούς δασμούς εάν είχαν υπαχθεί σε καθεστώς τελειοποίησης προς επανεισαγωγή (δηλαδή πρόκειται για επεξεργασίες που συνεπάγονται κόστος, βλ. άρθρο 86 (5) του Ενωσιακού Τελωνειακού Κώδικα), και

β. η επεξεργασία ή εργασία δεν υπερβαίνει τα απολύτως απαραίτητα για να καταστεί δυνατή η χρήση των εμπορευμάτων με τον ίδιο τρόπο όπως κατά τη στιγμή της εξαγωγής τους.

14.2 Πληροφορίες σχετικά με την πλήρωση των προϋποθέσων απαλλαγής από τον εισαγωγικό δασμό

Κατ' εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 253 παρ. 1 και 2 του εκτελεστικού Κανονισμού (ΕΕ) 2015/2447 του Ενωσιακού Τελωνειακού Κώδικα, ο διασαφιστής παρέχει πληροφορίες που αποδεικνύουν ότι πληρούνται οι προϋποθέσεις απαλλαγής από τον εισαγωγικό δασμό στο τελωνείο όπου υποβάλλεται η τελωνειακή διασάφηση για θέση σε ελεύθερη κυκλοφορία. Για το σκοπό αυτό οι πληροφορίες δύνανται να παρέχονται με έναν από τους παρακάτω τρόπους:

α) Πρόσβαση στα σχετικά στοιχεία της τελωνειακής διασάφησης ή της διασάφησης επανεξαγωγής, με βάση την οποία τα επανεισαγόμενα εμπορεύματα είχαν αρχικά εξαχθεί ή επανεξαχθεί από το τελωνειακό έδαφος της,

β) Εκτυπωμένο αντίγραφο, επικυρωμένο από το αρμόδιο τελωνείο, της τελωνειακής διασάφησης ή της διασάφησης επανεξαγωγής, με βάση την οποία τα επανεισαγόμενα εμπορεύματα είχαν αρχικά εξαχθεί ή επανεξαχθεί από το τελωνειακό έδαφος της ΕΕ,

γ) Έγγραφο που εκδίδεται από το αρμόδιο τελωνείο με τα απαραίτητα στοιχεία της εν λόγω τελωνειακής διασάφησης ή διασάφησης επανεξαγωγής,

δ) Έγγραφο που εκδίδεται από τις τελωνειακές αρχές, με το οποίο πιστοποιείται ότι πληρούνται οι προϋποθέσεις για την απαλλαγή από τον εισαγωγικό δασμό (δελτίο πληροφοριών INF 3) όπως ειδικότερα αναφέρεται για την έκδοση αυτού στο άρθρο 255 του ιδίου ως άνω Κανονισμού.

14.3 Σχετικές διατάξεις

- Άρθρο 203 του Καν. (ΕΕ) 952/13, περί της θέσπισης Ενωσιακού Τελωνειακού Κώδικα.
- Άρθρο 158 του κατ' Εξουσιοδότηση Καν. (ΕΕ) 2446/2015 του Ενωσιακού Τελωνειακού Κώδικα.
- Άρθρα 253-256 του Εκτελεστικού Καν. (ΕΕ) 2447/15 του Ενωσιακού Τελωνειακού Κώδικα.
- Η αριθ. πρωτ. ΔΔΘΕΚΑΓ1110662ΕΞ2018/17-7-2018 (ΑΔΑ: 7ΣΙ946ΜΠ3Ζ-Δ28) εγκύκλιος με θέμα «Παροχή οδηγιών αναφορικά με τη χορήγηση απαλλαγής από δασμό κατά την επανεισαγωγή εμπορευμάτων κατόπιν οριστικής ή προσωρινής εξαγωγής».
- Η αριθ. ΔΔΘΕΚΑΓ1135306ΕΞ2022/19-12-2022 (ΑΔΑ: 6ΠΔΙ46ΜΠ3Ζ-Ζ4Υ) εγκύκλιος με θέμα «Παροχή οδηγιών σχετικά με την επανεισαγωγή εμπορευμάτων με βάση το έγγραφο της Γενικής Διεύθυνσης Φορολογίας και Τελωνειακής Ένωσης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (DG TAXUD) RETURNED GOODS».